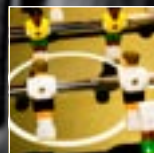
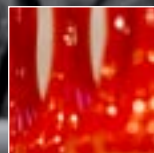
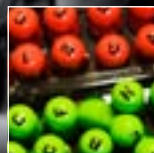
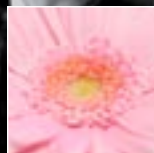
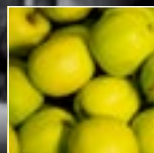
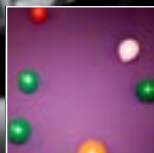
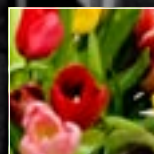
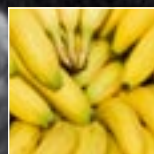
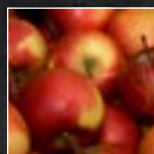
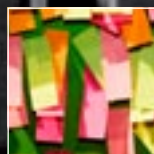

SOCIALPÆDAGOGGEN

103

Messe for hverdagen

03/2010

5. FEBRUAR

ISSN 0105-5399

Ansvarshavende
Forbundsformand
Kirsten Nissen

Redaktion
Jens Nielsen (redaktør)
Kurt Ladefoged
Lone Marie Pedersen
Maria Rørbæk
Layout
Steven Leweson

Stillingsannoncer
Lene Jensen, Datagraf Auning AS,
Energivej 75, 8963 Auning
Tlf. 8795 5555,
fax 8795 5544
annoncer@datagraf.dk

Læserindlæg, artikler og
anmeldelser er ikke nødvendigvis
udtryk for redaktionens eller
organisationens mening.
Redaktionen påtager sig intet
ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler i Socialpædagogen kan
desuden findes i arkivet på
www.socialpaedagogen.dk

Adresse
Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9,
1211 København K
Tlf. 7248 6000
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
Telefax: 7248 6001
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Abonnement
Abonnementspris 2010:
877,00 kr. inkl. moms (26 numre)
Løssalg: 39,00 kr. + porto

Tryk og produktion
Datagraf Auning AS

Oplag
42.518 i perioden
1.7.08-30.06.09

Redaktionen af 03/10
er afsluttet den 28.01.10.

Deadline for læserbreve og
stillingsannoncer til 04/10,
der udkommer den 19. februar,
er mandag den 8. februar kl. 12.
Deadline for stillingsannoncer til
05/10 er den 22. februar kl. 12.
For tekstsiderannoncer er deadline
til 04/10 onsdag den 17. februar.

Forsidefoto:
Vibeke Toft

Medlem af
DS Danske
Specialmedier

KOMMENTAR

Vi skal holde ministeren og ikke mindst kommunerne fast på, at det handler om, at det er den bedste faglige løsning for det enkelte barn, som skal vælges

Det ser sort ud med småbørnsindsatsen

Af Kirsten Nissen
Forbundsformand

FOTO: VIBEKE TOFT

I disse dage holder KL sit Børnetopmøde. Her vil politikere, forskere, kommunale embedsmænd og fagfolk mødes og diskutere børn og unges vilkår. Øverst på dagsordenen står det særlige sociale område. Og der er nok at tage fat på, må man sige!

Vi vil gerne bruge Børnetopmødet til at sætte fokus på indsatsen over for de helt små, anbragte børn. Vi har derfor igen kortlagt, hvordan det står til på landets småbørnsinstitutioner. Og det er ikke læsning, der er egnet for børn.

Tallene viser, at antallet 0-7-årige, der bliver anbragt på småbørnsinstitutionerne, er faldet med 10 procent. Og i samme periode har to tredjedele af deltagende institutioner ikke modtaget ét barn under to år. Tværtimod er alderen stigende for de børn, de modtager. Ligesom en hovedpart af institutionerne melder om, at der er tale om langt mere skadede børn nu i forhold til bare for et par år siden.

Det er trist læsning, synes jeg. Og det står i skarp kontrast til, at politikkerne – både på Christiansborg og i kommunerne – nikker, når vi taler om tidlig indsats. Men meget mere end at nikke bliver det tilsyneladende heller ikke til. Meget handling er der tydeligvis ikke bag ordene.

Det giver ikke nogen mening, at der bliver barberet i antallet af pladser til de helt små, udsatte børn. Der bliver jo ikke færre af dem. Tværtimod er behovet for en indsats stigende. Med Barnets Reform bliver der lagt op til, at flere børn end tidligere skal anbringes i familiepleje. Vi støtter naturligvis tanken om anbringelser i familiepleje – i de tilfælde, hvor det er det er familiepleje, der skal til. For det er det, der er krumtappen i diskussionen: Vi skal holde ministeren og ikke mindst kommunerne fast på, at det handler om, at det er den bedste faglige løsning for det enkelte barn, som skal vælges. Individuel og grundig udredning af hvert enkelt barn og dets behov, det er vejen til varige og vellykkede anbringelser!

Og her spiller vores småbørnsinstitutioner for mig at se en helt central rolle. De kan nemlig med deres brede, faglige tyngde være en værdifuld partner for kommunerne i udredningen og behandlingen af barnet, i uddannelsen og den løbende supervision af plejefamilierne, i den indimellem svære kontakt mellem de biologiske forældre og plejefamilien og også som en faglig garant for, at barnets tarv og behov tilgodeses i den anbringelse, der gerne skulle være varig og stabil.

Jeg håber, at vores undersøgelse vækker til eftertanke på Børnetopmødet. Og frem for alt håber jeg, at tidlig indsats bliver noget, der virker – og ikke bare noget, vi taler om!

INDHOLD

FOTO: VIBERKE TOFT

04 KOMMUNALPOLITIK

Kommunerne anbringer stadig færre helt små børn på døgninstitutionerne: Antallet af pladser på småbørnsinstitutionerne for de 0-7-årige er nede på et minimum. Siden 2004 er antallet faldet med fem procent, viser ny undersøgelse fra Socialpædagogerne. Forbundsformand Kirsten Nissen kalder det trist og opfordrer kommunerne til at få øjnene op for døgninstitutionernes helt særlige kompetencer.

04 Små børn i klemme**06 PERSONALEPOLITISK MESSE**

Man tager et conferencecenter, tømmer det for dårlig klima-karma og fylder det med 5.500 arbejdsglade offentligt ansatte, og så har man Personalepolitisk Messe 2010. Messen løb af stabelen med et kæmpe udbud af workshops, debatter og oplæg fra blandt andet en række socialpædagogiske arbejdspladser. Vi rapporterer fra en håndfuld af dem.

06 Den store uddannelseskabale**08 Licens til at trives****10 Respekt for mangfoldighed i Mulighedernes Land****12 Sig navnet: Maturana****14 Stress er godt og farligt****16 Et pust til arbejdsglæden****18 REKRUTTERING**

Med kurven over armen gik TR Vivi Henningsen fra Kofoedsminde på rekrutteringstogt på Personalepolitisk Messe. Mission: At gøre reklame for den arbejdsplads, hvor sin selv har været gennem en lang årrække, og at gøre de socialpædagoger, hun mødte, til mulige kommende kolleger. Vi fulgte hende på toget.

18 Konen med æggene**21 FOTO-KONKURRENCE**

Sæt billeder på arbejdsglæden

23 FATTIGDOMSGRÆNSE

Stævner staten for nøl over for nøden

24 FILM

Døgninstitutionen – den bedste start

25 SOCIALPOLITIK

'Et nulpunkt i dansk socialpolitik'

27 BØGER**28 SYNSPUNKTER**

Skal prisen alene bestemme tilbudet til de mest udsatte børn?

30 Thor-sagen – en uheldig sag, der kunne have været undgået**34 Det socialt formbare barn**

KOMMUNALPOLITIK

Små børn i klemme

De indgår i undersøgelsen

0-7 års-institutioner

Døgninstitution for børn Grenen, Bagsværd Observationshjem, Familiecentret Vibygård, Fuglehøj, Glostrup Observations- og Behandlingshjem, Munke-rup, Skodsborg Observationshjem, Slagelse Børne og Ungecenter, Stendysehaven og Wibrandtsvej døgnafdeling

0-18 års-institutioner

Børne- og Ungdomspensionen Østervang, Børnehjemmet Toften, Døgncentret for Børn og Familier, Familieinstitutionen Bü-lowsvej, Frederiksholm Akutinstitution, Glarbjerg-hus, Mini-institutionerne i Århus, Sabrogården, Tippen, Sanderumhus, Birkelund, Nærmiljøinstitution, Børne- og Familiecenter Guldborgsund, Børne og familiehjemmet Bakkevej, Børnehuset Eskemosegyden, en del af Børnehusene 2U, Døgninstitutionen Tinghøj og Villa Ville Kulla

Kommunerne anbringer stadig færre helt små børn på døgninstitutionerne, viser ny undersøgelse fra Socialpædagogerne – trist, for småbørnsdøgninstitutionerne har alle redskaber til at sikre barnet den efter omstændighederne bedste start, siger forbunds-næstformand Benny Andersen

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Da debatten om Thor fra Tønder blussede op midt i januar måned, førte det også til fornyet debat om anbringelsen af de helt små børn generelt: Skal de direkte i familiepleje for at få den nære relation, eller skal de på en døgninstitution til en grundig udredning? Uanset hvad man mener, så er det et faktum, at døgninstitutionerne får færre af de helt små børn, viser en ny undersøgelse fra Socialpædagogerne.

Som i de foregående år har forbundet i den såkaldte Småbørnsundersøgelse set på belægningen på landets døgninstitutioner og på de tilbud og kompetencer, døgninstitutionerne har. I undersøgelsen indgår 10 døgninstitutioner med børn i alderen 0-7 år og 16 døgninstitutioner med børn i alderen 0-18 år. Se boks.

Billedet er ganske klart: Antallet af pladser på småbørnsinstitutionerne for de 0-7-årige er nede på et minimum. Siden 2004 er antallet faldet med 5 procent. Og de pladser, der er tilbage bliver ikke udnyttet: Hvor der de foregående år har været høj belægning, var hver tiende plads i 2009 tom – og det bekymrer og ærgrer Socialpædagogerne:

– Der er ikke blevet færre af de mindste børn, der har brug for en tidlig indsats på et højt spe-

cialiseret plan. Og det er afgørende for mange af de her udsatte og ofte meget skadede børn, at der sker en grundig udredning, før der træffes beslutning om, hvor og hvordan de skal plejes fremover. Og den udredning sker altså bedst på en døgninstitution, hvor der er den rette ekspertise, der kan sikre, at der kommer et basalt og afgørende kendskab til de her helt små børn. Men kommunerne vælger det fra – og det er meget trist, siger forbunds-næstformand Benny Andersen.

Ældre og mere skadede

Antallet af pladser på døgninstitutionerne er steget de sidste par år, men det er pladser til de større børn, der er blevet flere af, mens antallet af småbørnsinstitutioner er uændret.

Noget tyder altså på, at der er størst 'efterspørgsel' fra kommunerne på pladser til de større børn, og det stemmer også overens med de øvrige oplysninger i undersøgelsen:

Mens 12 af institutionerne bekræfter, at de i 2009 modtog et eller flere helt små børn under 2 år, oplyser to af institutionerne, at de ikke længere har de helt små børn i deres målgruppe, og tre andre har udvidet deres målgruppe opad, så de nu tager ældre børn ind end før.

13 – altså halvdelen af de deltagende døgninstitutioner – siger direkte, at de modtager ældre børn, end de gjorde tidligere.

Mange af disse institutioner rapporterer samtidig, at de ældre børn er meget skadede, når de bliver anbragt på institutionen – mere skadede end de børn, de tidligere modtog.

Det samlede billede harmonerer dårligt med intentionen om tidlig indsats, siger Benny Andersen.

– Det betaler sig at gribe ind i rette tid. Det er det menneskeligt rigtige at gøre – det handler om hele barnets liv – og sådan er intentionen er i Serviceloven. Men hvis man endelig skal tage de

økonomiske briller på, så er det også på sigt en god investering at løse problemerne tidligt, siger han.

Mange kompetencer på ét sted

Småbørnsundersøgelsen har set nærmere på de ydelser, som småbørnsdøgninstitutionerne kan tilbyde ud over døgnopholdet. Og det handler netop i høj grad om at sikre de optimale betingelser for en fremtidig anbringelse i en plejefamilie.

Der er stor forskel på, hvor mange forskellige opgaver døgninstitutionerne udfører: Nogle koncentrerer sig om den socialpædagogiske indsats, mens andre har en række andre 'varer på hylden'.

Otte af de 26 institutioner fungerer i et eller andet omfang som akutinstitution. Andre fortæller, at kommunen i stedet bruger akutfamilieplejere, og at deres oplevelse er, at den manglende udredning af barnet i den forbindelse siden hen kan give problemer i forhold til at finde det rigtige sted for barnet.

16 af institutionerne laver undersøgelser og pædagogiske handleplaner og 11 af institutionerne kan også tilbyde psykologiske udredninger og undersøgelser.

Tre af de medvirkende institutioner kan have de unge boende helt indtil de bliver 23 år, mens tre andre tilbyder efterværn for de unge, der er flyttet fra institutionen. En enkelt har det, institutionen selv betegner som 'naturligt efterværn': Den unge kan bare komme forbi, få noget mad og få vasket tøj – ligesom andre unge gør hjemme hos deres forældre.

En helt særlig indsats

Døgninstitutionerne har også flere roller i forhold til både de biologiske forældre og i forhold til plejefamilierne.

I forhold til de biologiske forældre har nogle af døgninstitutionerne besluttet familiebehandling som en del af deres tilbud. Andre er inde over som støtte i forbindelse med samværet mellem barnet og de biologiske forældre.

Også i forhold til familieplejerne har døgninstitutionerne forskellige roller: Nogle har familieplejere ansat, andre er med i processen, når der skal vælges familieplejere. Alle institutioner medvirker i udslusningen af børnene ud fra individuelt tilrettelagte forløb, ligesom den efterfølgende kontakt mellem institutionen og plejefamilien og –barnet er meget forskellig.

Supervision og aflastning er andre ydelser, og så er fokus på relationen mellem de biologiske forældre og plejeforældrene et område, hvor flere af døgninstitutionerne mener, de kan gøre en afgørende forskel.

– Vi ved, at mange sammenbrud i anbringelser skyldes uoverensstemmelser mellem plejefami-

lien og de biologiske forældre, så her har døgninstitutionerne er meget vigtig rolle. Det handler jo både om at støtte plejefamilien og hjælpe de biologiske forældre med at håndtere deres tab, siger Benny Andersen.

I det hele taget advarer han politikerne mod at nedprioritere brugen af døgninstitutionerne:

– Vi er fulde af beundring for det kæmpe arbejde, en masse plejefamilier laver for mange, mange børn, og vi kan forstå, at kommunerne er glade for plejefamilierne. Men der er nogle børn, der er så skadet i så tidlig en alder, at det kræver en helt særlig indsats. Den har døgninstitutionerne muligheden for at yde. Det handler ikke om at vælge familieplejen fra – det handler om at give det rigtige tilbud til de nødstedte børn, siger Benny Andersen. ■

*Læs mere om Småbørnsundersøgelsen på sl.dk
Læs også de to Synspunkter på side 28 og 30.*

Film om døgninstitutioner

Socialpædagogerne har netop produceret en film om døgninstitutionernes arbejde og kompetencer. Filmen 'Anna og Peter – i gang med livet'. Læs mere på side 24 og se filmen på www.sl.dk/anbragte

Småbørnsdøgninstitutioner for 0-7-årige

År	Antal pladser	Belægningsprocent
2004	111	102
2005	109	102
2006	108	114
2007	103	108
2008	106	100
2009*	106 / 114	91 / 91

Døgninstitutioner i alt

År	Antal pladser	Belægningsprocent
2004	366	99
2005	364	94
2006	356	102
2007	329	105
2008	332	105
2009*	350 / 450	97 / 97

* Tallet før skråstregen omfatter de 21 institutioner, der også deltog i undersøgelsen 2004-2008, mens der i tallet efter skråstregen er medregnet otte nye institutioner. Der er derfor flere pladser, men belægningsprocenten er som det fremgår den samme.

PERSONALEPOLITISK MESSE

Den store uddannelseskabale

I løbet af 2008 kom 64 medarbejdere fra trænings-, bo- og aktivitetshuset Høskoven i Viby Jylland på efteruddannelse. Det var en logistisk udfordring at skaffe vikarer og flytte rundt på medarbejdere, men i dag er der store, faglige gevinster ved den massive satsning på efteruddannelse

Af Johan Rasmussen, redaktionen@sl.dk
Foto: Vibeke Toft

En messe for hverdagen

Grib hverdagen – sådan lød sloganet for Personalepolitisk Messe, der fandt sted i starten af januar. Her mødtes 5.500 offentligt ansatte i Bella Centret, der fremstod som en kæmpe markedsplads med inspiration, debat og ny viden om en række arbejdslivstemaer.

En række socialpædagogiske arbejdspladser var repræsenteret: De fortalte om projekter og tiltag, som de har eller har haft gang i for at forbedre arbejdsmiljøet, fremme trivsel eller øge kompetencerne.

Vi rapporterer på de følgende sider fra en god håndfuld af de rigtig mange workshops og debatter. Læs mere om messen på www.gribhverdagen.nu

På mange arbejdspladser bliver højst to til tre medarbejdere ad gangen sendt på efteruddannelse. Selv om de kommer klogere tilbage på arbejde, er deres nye viden sjældent nok til at løfte hele arbejdspladsens niveau og ændre gamle rutiner.

På Høskoven, som er et trænings-, bo- og aktivitetshus for voksne med hjerneskader, skulle det være anderledes, og derfor blev ikke færre end 64 medarbejdere i løbet af 2008 sendt på en 12 til 14 ugers lang efteruddannelse på VIA University College i Århus. Her blev de blandt andet undervist i 'erhvervede hjerneskader' og 'samfund og specialpædagogik'.

Baggrunden for den massive satsning på efteruddannelse skyldes, at Høskoven har en ambition om at være et midtjysk kraftcenter på hjerneskadeområdet, og det kræver et højt fagligt niveau i hele personalegruppen. Det fortalte konsulent Karina Grost, afdelingsleder Palle Dittmer og tillidsrepræsentant Anja Hedegaard på Personalepolitisk Messe.

Der var mange udfordringer forbundet med at skulle undvære så mange kernemedarbejdere på en arbejdsplads, der hjælper voksne mennesker med hjerneskader, og hvor ikke mindst de pårørende forventer en vis kvalitet og stabilitet.

Men for at begynde i omvendt rækkefølge, så er det i dag en stor fordel, at Høskoven fuldførte en så konsekvent efteruddannelsesplan.

– Vi er blevet bedre til at reflektere over vores arbejde og har en større bevidsthed om neuro-

pædagogik, og så er det en stor fordel, at vi har fået en fælles referenceramme om arbejdsfeltet, siger Anja Hedegaard og nævnte, at det også er en bonus, at personalet har lært hinanden bedre at kende på tværs af afdelinger.

Samtidig kan medarbejdere og ledelse glæde sig over, at der siden efteruddannelsesforløbet har været færre klager fra pårørende, og de pårørende er i dag mere tilfredse med Høskoven end før efteruddannelsen, viser undersøgelser.

I alt er der ansat 150 personer på Høskoven inklusive vikarer. De 64 medarbejdere, der var på efteruddannelse, svarer til, at alle fastansatte med to års anciennitet, og som ikke havde taget en lignende uddannelse, var væk fra Høskoven i 12 til 14 uger. For at kabalen skulle gå op, krævede det mange vikarer.

– Det var ikke helt let at skaffe vikarer, for der var ikke mange arbejdsløse på det tidspunkt. Vi indledte dog et nært samarbejde med jobcenter Århus og de faglige organisationers a-kasser, fortæller afdelingsleder Palle Dittmer.

Høskoven fik lavet en pjece om stedet og arbejdet, og der blev holdt informationsmøde for interesserede. Derefter modtog Høskoven ansøgninger, som det tog 14 dage at komme igennem. Det endte med, at 14 vikarer blev ansat i 21 uger med løntilskud og 24 uger i ordinær ansættelse. Hele processen blev dermed også en chance for eksempelvis pædagoger fra daginstitutioner til at prøve at lave noget helt andet.

Selv om der blev ansat vikarer på Høskoven, så var det en periode med mere uro og mindre stabilitet. Karina Grost mener, det er vigtigt at orientere de pårørende grundigt, når en arbejdsplads kaster sig ud i så stort et projekt:

– Der blev løbende givet informationer til de pårørende, der blev holdt informationsmøder og givet skriftlig information om processen. De pårørende skal have at vide, at det ikke er helt normalt i en periode.

I dag er alt blevet normalt igen, bortset fra at hele personalegruppen har fået et stort efteruddannelsesløft, og at ledelse og personale har lært at få en stor logistisk kabale til at gå op. Den evne vil i fremtiden få andre udfordringer til at virke mere overkommelige, lyder beskeden fra Høskoven. ■

*Læs mere om Høskovens
efteruddannelsesprojekt
i Socialpædagogen
nummer 17/2009*

PERSONALEPOLITISK MESSE

Licens til at trives

På trænings-, bo- og aktivitetshuset Høskoven i Viby Jylland skal otte trivselsagenter sørge for, at alle medarbejdere har det godt på arbejdet. Det er nødvendigt på en arbejdsplads, hvor personalet hjælper voksne hjerneskadede og nogle gange glemmer at tænke på sig selv

Af Johan Rasmussen, redaktionen@sl.dk
Foto: Vibeke Toft

De har ikke licens til at dræbe – og dog. Trivselsagenterne på Høskoven må godt eliminere dårligt psykisk arbejdsmiljø og tage kvælertag på stress og dårlig trivsel.

Trivselsagenterne på Høskoven, et trænings-, bo- og aktivitetshus for voksne hjerneskadede, er otte medarbejdere, der har særlig fokus på trivslen for de i alt cirka 150 mennesker, der arbejder på den store arbejdsplads.

Agenterne er resultatet af et stort stykke arbejde med at skabe en trivselspolitik på Høsko-

ven. I 2008 skulle Høskoven arbejde på at skabe en stresspolitik. Det blev dog hurtigt tydeligt for medarbejderrepræsentanterne og ledelsen, der arbejdede med politikken, at der var brug for en trivselspolitik frem for en stresspolitik.

– Vi ville fokusere på, hvad vi vil have, i stedet for hvad vi ikke vil have, fortæller afdelingsleder og trivselsagent Jan Frandsen, som sammen med kollegerne Britta Knudsen og Britt Skytte fortalte om erfaringerne med at være agent på Høskoven på Personalepolitisk Messe.

Trivselsagenterne har blandt andet til opgave at være opmærksomme på, hvordan deres kolleger går og har det. Er der tegn på, at de ikke er glade, eller virker de stressede?

– Vi vil så gerne gøre det godt for brugerne, så vi ikke altid gør, hvad der er godt for os selv, mener trivselsagenterne.

Da trivselspolitikken skulle skrives, blev alle medarbejdere involveret i processen. Der blev afholdt temaarrangementer og fyraftensarrangementer sammen med ledelsen, hvor medarbejderne kunne komme med input. Der blev talt om personalegoder, frynsegoder og om stress og humor. Medarbejderrepræsentanter var rundt i alle otte afdelinger og tilbød på Høskoven for at sikre,

at alle medarbejdere blev hørt. Til sidst sad de med bunker af papirer med input fra medarbejderne.

Trivselspolitikken kom til at handle meget om holdninger til trivsel. Det var blandt andet en holdning, at man også har ansvaret for sin egen trivsel, men at man samtidig reagerer, når andre kolleger ikke trives. Samtidig stod det klart, at trivsel heller ikke fungerer uden en god ledelse. Ledelsen skal tage ansvar for trivslen, de skal være handlekraftige, og de skal sørge for, at de skibe, der bliver sat i søen, også kommer i land.

Men den vigtigste opdagelse var måske, at trivsel ikke kan lade sig gøre, hvis opgaverne i hverdagen ikke fungerer.

– Hvis der ikke er sammenhæng i de opgaver, du skal udføre som medarbejder, så hjælper det ikke med wienerbrød, som en af trivselsagenterne formulerer det.

Med andre ord er frynsegoder, kager og frugt fint, men de kan på ingen måde reparere et dårligt psykisk arbejdsmiljø.

Det var i processen med at skrive trivselspolitikken, at ideen om trivselsagenterne opstod. Agenterne er alle med i MED-udvalg og/eller tillidsrepræsentanter og har dermed på forhånd fokus på deres kolleger. Som agenter, skal de dog have et

øget fokus på, hvordan deres kolleger har det. I dag er det ikke kun agenterne, der sørger for, at trivslen er god. På Høskoven er der skabt en god kultur for at være sammen. Der bliver sagt godmorgen og goddag, og man kigger hinanden i øjnene.

– Og så nytter det ikke noget at spørge, hvordan det går, uden at have tid til at lytte på svaret, mener trivselsagenterne.

Trivselsagenterne mener processen har været en succes, men den er ikke færdig endnu.

– I dag taler medarbejderne om trivsel, men missionen er ikke fuldført endnu. På sigt skal alle medarbejdere være hinandens agenter, fortæller trivselsagenterne. ■

Respekt for mangfoldighed i Mulighedernes Land

Der findes ikke kun én måde at løse en arbejdsopgave på. Der findes mange, fordi mennesker er forskellige og har forskellige kompetencer og værdier. Det har de lært at respektere i bostedet Tangkær på Djursland

Af Kurt Ladefoged, kl@sl.dk
Foto: Vibeke Toft

Skal alle medarbejderne med vold og magt udføre en arbejdsopgave på nøjagtig samme måde? Nej, ikke ifølge 'indbyggerne' i Mulighedernes Land, der nærmere betegnet er medarbejderne på Tangkær – et bosted for borgere med sindslidelser og Huntingston Chorea – der ligger i Ørsted på Djursland.

Her dyrker man mangfoldighed hos medarbejderne. Det vil sige, at en selv og kollegerne har forskellige kompetencer, forskellige liv og værdier for arbejdet med borgerne. Man udtrykker det sådan, at enhver kollega er et orakel. Og det har skabt arbejdsglæde.

Det fortalte medarbejderne på Tangkær om i deres workshop 'Orakel-runde i Mulighedernes Land' på Personalepolitisk Messen i Bella Centret.

For bare et års tid siden var der ikke så megen arbejdsglæde på Tangkær. Mange medarbejdere gik rundt med ondt i maven og følte sig stressede. Endvidere havde Tangkær svært ved at rekruttere nye medarbejdere.

I dag er situation vendt. Det skete, fordi ledelse og medarbejdere iværksatte det interne udviklingsprojekt Mulighedernes Land, der gik ud på at skabe forandringer via respekt for mangfoldighed.

Det skete blandt andet ved, at man gav sig tid og lov til at reflektere over egne og kollegers måde at løse konkrete arbejdsopgaver på. Det kunne for eksempel ske under en orakelrunde, hvor man på

skift konsulterer forskellige kolleger og beder dem vurdere en bestemt problemstilling.

Kaffe-samtaler

Eller ved at diskutere konkrete hændelser eller problemer under såkaldte kaffe-samtaler – måske kun to kolleger imellem, som der også blev givet et eksempel på:

Det er Karen og Søren, der sidder i køkkenet og får en kop kaffe. Karen fortæller Søren om en øvelse, hun havde sammen med kollegaen Minna under morgentimen hos beboeren Jens. De to kolleger skulle observere hinandens måde at gøre tingene, og Karen fortæller Søren, at det slog hende, at hun og Minna gør tingene meget forskelligt.

Søren spørger Karen, om hun ikke synes Minna gør tingene ordentligt? Jo bestemt, svarer Karen. Hun gør det bare på en vidt forskellig måde fra hendes egen. Minna kører mere tingene efter et bestemt skema. Når Jens plejer at stå op og i bad klokken 7, så skal han op det tidspunkt.

Når det er Karen, der står for opgaven, så kan hun godt tage hensyn til, at hvis han for eksempel har en dårlig morgen, kan han ligge og blunde lidt. Og hvis han en dag har lyst til at tage ind til byen, kan vasketøjet godt vente til næste dag. Men Jens kunne faktisk også godt lige Minnas mere præcise rammer for, hvad han skulle lave. Den mere regelrette facon gav ham ro, reflekterer Karen.

Det får nu Søren til at reflektere over det, Karen har sagt: Jamen, det handler vel om, at vores beboere skal have et værdigt liv. Og i det værdige liv skal der være plads til både vasketøjet og de andre praktiske forhold i hverdagen, ligesom der skal være plads til alle de andre personlige behov, der opstår i løbet af en dag. En tur i skoven, en ekstra lur eller en udsendelse i fjernsynet.

Det er Karen enig i: Jo, måske er det det. Minna og jeg er jo enige om, hvad formålet med vores arbejde er. Og vi arbejder begge to med det for øje – vi har bare to forskellige måder at nå det mål. ■

Bog og besøg

Tangkær udgiver til foråret en bog om deres projekt. Den kan bestilles på telefon 8786 7790. Medarbejderne kommer også gerne ud og holder oplæg om projektet. Her kan man kontakte projektleder Ann K. Sørensen: 2128 2374
ann.soerensen@ps.rm.dk
www.tangkaer.rm.dk

Gode spørgsmål

Til medarbejderne

- Hvornår og hvorfor er kaffepauser ikke spild af tid?
- Hvad eller hvem bestemmer om en praksis er god?
- Hvordan bliver jeg klogere på, hvorfor min kollega har en anden praksis end mig?
- Hvordan stiller jeg mig til rådighed for spørgsmål – uden at gå i forsvar eller opfatte spørgsmålene som kritik?
- Hvordan giver mine kollegers praksis mening for mig?

Til lederne

- Hvornår og hvorfor er kaffepauser ikke spild af tid?
- Hvordan skaber vi en arbejdsplads, hvor mangfoldighed er en ressource og ikke en barriere?
- Leder jeg mangfoldigt eller dikterer jeg mangfoldighed?
- Hvordan skaber vi en kultur, hvor spørgsmål, der starter med 'hvorfor' ikke opfattes som kritiske men som undersøgende og undrende?

Sig navnet: Maturana

Flere arbejdspladser benytter sig af Maturanas Domæneteori, når de arbejder med at forbedre arbejdsmiljøet og øge arbejdsglæden

Af Kurt Ladefoged, kl@sl.dk
Foto: Vibeke Toft

Flere af de arbejdspladser, der på Den Personalepolitiske Messe afviklede workshops om medindflydelse samt sundhed og trivsel, anvender Maturanas Domæneteori som redskab. Det drejer sig blandt andet om Tangkær på Djursland, men også Sønderparken, Center for Socialpsykiatri i Hornslyd ved Horsens, anvender redskabet.

Sønderparken gav med workshoppen 'Emma Gad – og vi gider også' deres bud på, hvordan de gør hverdagen til en fest ved at arbejde med anerkendelse og normer for god opførsel.

Maturanas Domæneteori – som er skabt af den chilenske biolog og systemteoretiker Humberto Maturana - giver et bud på, hvordan man forstår og arbejder med at skabe koordinerede forståelser. Teorien går ud på, at menneskers sproglige handlinger udfolder sig i tre forskellige domæner – æstetikens, refleksionens og produktionens domæne.

De tre domæner er forskellige forståelsesrammer (kontekster), vi tænker i. Pointen er, at i en given situation eksisterer alle tre domæner samtidig, men da det ikke er muligt at anlægge tre forståelsesrammer samtidig, vil et af dem træde frem som styrende for det, der foregår.

Produktionens domæne

I produktionens domæne betragtes den objektive virkelighed. Her er fokus på regler, aftalte

procedurer, der er bred enighed om at handle ud fra. Der er én sandhed, og det er den, det gælder om at finde frem til. For eksempel via følgende spørgsmål:

- Hvad er målet?
- Hvad ved vi?
- Hvem gør hvad og hvornår?

Refleksionens domæne

Refleksionens domæne er kendetegnet ved, at der er mange versioner af virkeligheden – et multivers, modsat i produktionens domæne, hvor det er tanken om et univers, der er herskende.

I refleksionens domæne er der mange tolkninger og ingen endelige svar men en masse hypoteser. I dette domæne er fokus på mangfoldighed og på at udforske, hvordan følelser, tanker og handlinger påvirker og påvirkes af andre. Eksempler på spørgsmål kan være:

- Hvordan ser og opfatter andre det?
- Hvordan kan man ellers gøre det?
- I hvilken sammenhæng er udfordringen størst?

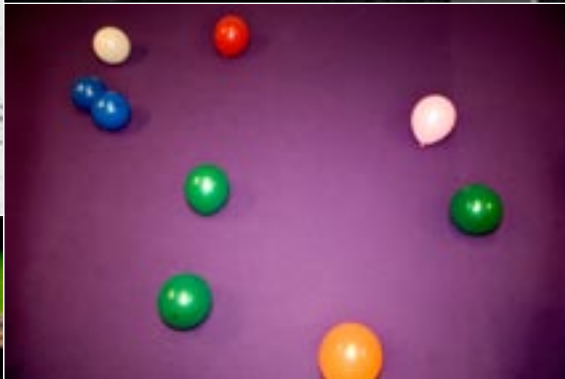
Æstetikens domæne

I æstetikens domæne er moral, etik, værdier så som skønhed, harmoni, overensstemmelse og følelser fremherskende. Hvad er vigtigt for de forskellige, som er involveret i den givne situation?

Hvad er de hver især loyale overfor? Hvad er deres succeskriterier? Det er således vores individuelle liv, holdninger, meninger, følelsesliv og personlige dilemmaer, der er på spil inden for æstetikens domæne. Eksempler på spørgsmål:

- Hvordan har vi det hver især med det?
- Hvordan ser vi hver især på den udfordring, vi står overfor?
- Hvilke etiske spilleregler har vi? ■

Kilde: Tangkær, Sygehusvej 31, 8950 Ørsted. Læs mere på tangkaer.rm.dk og soenderparken.dk

PERSONALEPOLITISK MESSE

Stress er godt og farligt

Stress og belastninger er godt for os, hvis den ikke bliver langvarig, mener en af verdens førende stressforskere. Det kræver også, at vi åbner munden over for kolleger og ledelse, når stressen rammer os for hårdt, mener direktør for Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

Af Johan Rasmussen, redaktionen@sl.dk
Foto: Vibeke Toft

Stress opstår i hjernen. En travl arbejdsdag med arbejdsopgaver til oppe over begge ører vil få hjertet til at banke faretruende hurtigt hos nogle mennesker, mens andre glæder sig over de nye udfordringer.

Stress er ikke en konstant størrelse, og det er derfor forkert kun at omtale stress, som noget farligt og usundt. Tværtimod har alle mennesker brug for at blive udsat for belastninger, da de er med til at udvikle os og får os til at fungere optimalt.

Det var en af de konklusioner, en af verdens førende stressforskere Hege R. Eriksen fra Uni-

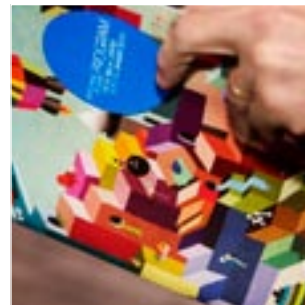
versitetet i Bergen, Norge, havde taget med til Personale Politisk Messe.

– Hvis vi aldrig har stress eller bliver belastet, går det galt, sagde hun og understregede sin pointe ved at vise et foto af en meget overvægtig kvinde, som spiser en burger, og på den anden side en aktiv sportsmand i fart.

Hege R. Eriksen har været med til at udvikle en af de nyeste teorier om stress, CATS, Cognitive Activation Theory of Stress. Kort fortalt handler den om, at alt hvad vi oplever, ser og hører behandles kognitivt i hjernen. Hvis vi bliver sat over for en belastende situation sender hjernen signaler til kroppen og måske spændes vores muskler og pulsen stiger. Men det afgørende ved teorien er, at hjernens signaler til os er afhængige af det enkelte menneskes tidligere erfaringer. Hvis vi oplever, at situationen er stressende, men at vi før har løst lignende opgaver, reagerer vi ikke med høj stress, hvorimod hvis hjernen mærker vi ikke kan bunde, sender den stresssignaler ud til kroppen.

– Det er afgørende, hvordan man tror, man kan klare en situation. Hvis man føler, man vil være god til at klare et job, vil man ofte gøre det godt, mener hun.

På den måde er der tale om negativ og positiv stress. Pointen er, at hvis et menneske aldrig bliver

belastet, får det heller ikke erfaringerne til at klare pressede situationer.

– Der er ingen sammenhæng mellem det, vi bliver udsat for, og hvor stressede vi bliver, det er individuelt, sagde Hege R. Eriksen.

Hun mener dog ikke, at stress ikke kan være usundt.

– Det er et problem, hvis man er belastet over langt tid, og hvis man ikke kan restituere sig. Og det er ikke godt, hvis den enkelte ikke føler han evner at ændre de problemer, som skaber stress, sagde hun.

Løses i fællesskab

Palle Ørbæk er direktør for Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, som har lanceret en storstilet kampagne om stress med hovedbudskabet: Stress rammer individuelt, men skal løses i fællesskab. Budskabet harmonerer godt med CATS-teorien, netop fordi det er den enkelte persons erfaringer, der afgør om hun får stress.

Direktøren slog fast, at stress skal tages meget seriøst i samfundet – der er ikke bare den enkeltes problem.

– Stress er et meget alvorligt problem. Det er kun cigaretter og alkohol, som er årsag til flere dødsfald herhjemme. Vi er derfor nødt til at finde nye veje til at løse problemet.

Palle Ørbæk mener, det er meget vigtigt at udbrede viden om stress.

– Hvis vi har forståelse for, hvorfor vi er stressede, kan vi også nemmere klare det, og arbejde os ud af det. Det er dog mindst lige så vigtigt, at der i fællesskabet - på arbejdspladsen – er fokus på stress. Mulighederne for at klare stress på en arbejdsplads vokser eksplosivt, hvis vi snakker om det, mener direktøren.

Han mener, at selv om hver enkelt menneske opfatter opgaver og stress på sin egen måde, har ledelsen også et stort ansvar.

– Problemet skal løses på individ-, gruppe-, ledelses- og organisationsniveau. Der skal skabes åbne arbejdspladser, hvor man kan tale om stress, og så er det vigtigt, at medarbejderne har positive forventninger til, at de kan klare arbejdet, mener Palle Ørbæk, som sagde at en stresspolitik uden handling er meningsløs. ■

Et pust til arbejdsglæden

Høskoven fortalte på messen om deres brug af trivselsagenter. Hvad gør I på din arbejdsplads for at øge trivslen? Gør I nok?

En stressforsker advarede på messen mod, at travlhed og udfordringer automatisk udløser stress. Skelner du selv mellem det ene og det andet – hos dig og hos kollegerne?

På Tangkær dyrker de mangfoldigheden: Der er mange måder at løse en arbejdsopgave på. Hvor gode er I på din arbejdsplads til at give plads til forskellighed?

Deltag i debatten på
www.socialpaedagogen.dk

Medarbejderne skal have mulighed for at bruge deres talenter og faglighed. Ellers går der skår i arbejdsglæden

Af Kurt Ladefoged, kl@sl.dk
Foto: Vibeke Toft

Beboere og ansatte på et botilbud skal på tur. Bussen venter, og alle de andre venter. Karen er socialpædagog og har ansvaret for, at beboeren Otto kommer med. Men Otto kan ikke finde sin kasket. Og uden den vil han ikke af sted.

Karen forsøger at overtale ham til, at han sagtens kan tage af sted uden kasket, og at de kan finde den, når de kommer hjem igen. Men Otto er ubøjelig og giver sig til at lede efter kasketten.

En kollega kommer ind og peger demonstrativt på uret, men gør ellers ikke noget for at hjælpe Karen, der nu tydeligt er meget stresset over situationen.

Episoden bliver spillet af skuespillere fra Dacapo og scenen er på Personalepolitisk Messe, hvor emnet er 'Spot talenter, skab læring og innovative løsninger – pust til arbejdsglæden'. Næstformand hos Socialpædagogerne, Benny Andersen, bliver af ordstyrer Claus Have, chefkonsulent i Dacapo bedt om at kommentere episoden:

– Man kan i hvert fald sige, at arbejdsglæden bliver punkteret, hvis en episode som denne bliver hverdag. For der var jo overhovedet ikke sat tid af til at få Otto med, sagde Benny Andersen.

– Her fik Karen jo slet ikke mulighed for at lykkes med sin faglighed. Det er jo en helt utilfredsstillende situation, når vi ved, hvad der skal til for at skabe arbejdsglæde. Det er vigtigt, at vi anerkender, at der skal faglighed til for at løse de konkrete opgaver. Det giver stolthed og innovation.

Herefter overtager en række eksperter scenen med deres bud på, hvordan man efter deres mening spotter talenter og fremmer arbejdsglæden.

Alexander Kjerulf, der er såkaldt Chief Happiness Officer i Spoint Inc., mener, at arbejdsglæde kommer, hvis man får lov til 'at sparke røv' – at være dygtig.

– Og så skal man lære at fejre succesen, når et 'mål' er scoret. Hvis nogen i medarbejdergruppen blokerer for innovationen, er det ud.

Det var Lisbeth Holsteen Jessen, direktør i regionshospitalet i Horsens Brædstrup og Odder, helt uenig i:

– Nej, vi fokuserer på at finde ud af, hvor folk er dygtige og udnytte det. Og så må vi erkende, at i de forskellige faggrupper, er det forskelligt, hvad der skaber arbejdsglæde. For eksempel er læger forskellige fra sygeplejersker.

Sune Smith-Nielsen er professionel talentspejder i fodboldklubben FC København. For ham er talentudvikling noget anderledes – og så alligevel:

– Hvis min arbejdsplads ikke har succes, er min egen personlige succes ikke meget værd. Derfor gælder det for os også om at spotte motivationen, når vi skal udvikle talenter. Det har lige så stor betydning som fagligheden.

– Desuden er vi i min verden nødt til at gøre mere ud af de mest talentfulde, end det vi gør med den mindre talentfulde, sagde Sune Smith Nielsen. ■

REKRUTTERING

Konen med æggene

Tillidsrepræsentanten fra Kofoedsminde rejste til Personalepolitisk Messe for at sælge sin arbejdsplads til interesserede socialpædagoger

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Foto: Vibeke Toft

Hun ligner H. C. Andersens 'Konen med æggene', der har en høne, som lægger æg. Konen lægger æggene ned i en kurv og begiver sig til marked. Undervejs fantaserer hun om, hvad hun kan få for de æg. Hun kan købe flere høns og få flere æg, og da turen er lang, bliver det til rigtig mange høns. Og grebet af sin egen historie, går det op for hende, at 'jeg bliver så fornem, så stolt og så fin en dame. Jo, jeg skal vide at knejse med nakken'.

Og i det samme hun har sagt det, gør hun det også. Og ups... alle æggene falder ud af kurven og går itu på jorden.

Tilbage har hun kun knuste æg og knuste drømme.

Og moralen – for sådan en er der også – er, at man ikke skal udvise overmod, for så går det galt.

Ligesom konen begiver Vivi Henningsen sig til storbyen med en fyldt kurv. Indholdet er brochurer om Kofoedsminde, landets eneste sikrede institution for kriminelle udviklingshæmmede.

Målet er Personalepolitisk Messe, der bliver holdt den 12. januar i Bella Centret, og Vivi har en ide om, at når så mange mennesker er samlet, må det være muligt at sælge sin arbejdsplads til socialpædagoger, der gerne vil arbejde med denne specielle gruppe udviklingshæmmede, og som ikke lader sig afskrække af, at Kofoedsminde ligger

ved Rødby Færge på Lollands sydspids. Omkring halvanden times kørsel fra hovedstaden.

Hendes æg i kurven er gode, mener hun. For det er en god arbejdsplads, hvor der er sat fokus på at skabe et bedre arbejdsmiljø for de ansatte. Lønnen er over normalen for området. Selv er hun tillidsrepræsentant for omkring 75 socialpædagoger.

En god løn gør det dog ikke alene. Man skal også have lyst til arbejdet og have forstand på det. Eller i hvert fald så megen faglig viden indenbords, at der er basis for at bygge mere ovenpå. Og så er der gode kollegaer.

Men så er der altså også lige det med afstanden til storbyen. For det er mere end svært at lokke pædagoger til at rejse til Lolland eller bosætte sig der, selv om husene koster langt under halvdelen af en københavner-bolig.

Til de seneste to stillingsopslag kom der kun tre ansøgere...

Og der er i forvejen pædagogstillinger, som er besat med vikarer og ufaglærte, fordi det ikke er muligt at få uddannede til at søge.

Så derfor kører hun nu til Personalepolitisk Messe i Bella Centret i København.

Må jeg forstyrre dig

Vivi Henningsen når frem til messen, og puha, det er da rigtigt nok et stort marked.

Hun går ind i hallen med alle staderne, hvor der er tilbud om at få noget at vide om for eksempel forskning, arbejdsmiljø, terapi, massage, Københavns Kommune, Region Sjælland, Rusmiddelcenter Odense. Der er i alt 103 boder. Og masser, masser af mennesker.

Man kan jo slet ikke se, hvor i landet, de kommer fra, heller ikke om de er socialpædagoger, tænker Vivi, der dog ikke er taget ind til messen for straks at opgive og rejse hjem igen.

Hun hanker op i kurven og standser en kvinde:
– Må jeg forstyrre dig? Jeg kommer fra Kofoedsminde, og kunne du ikke tænke dig at arbejde hos os?

Kvinden får en brochure, og Vivi fortæller om stedet. Hun er stolt over sine medlemmers arbejde og får også fortalt, at det stiller store krav til fagligheden. 'Man skal vide, hvad man gør, og hvorfor man gør det'.

– Det lyder meget spændende. Det kunne jeg måske godt tænke mig. Men jeg er sygeplejerske. Og så bor jeg i Randers.

Kom godt i gang

Vivi går lidt videre og når frem til sin fagforening Socialpædagogerne. Føler sig mere på hjemmebane og går straks hen til forbundsformand Kirsten Nissen:

– Vi kunne godt bruge sådan en som dig. Så når du engang holder op med at være formand i SL, kunne du så ikke tænke dig at komme ned til os?

Det er ikke lige de planer, Kirsten Nissen har, men hun er meget interesseret i at høre om rekrutteringsproblemerne på Kofoedsminde. Og da Vivi har kortlagt problemstillingen, får hun formandens solidariske opbakning med videre frem:

– Det er en god ide, at du tager rundt.

Hos Socialpædagogerne møder Vivi også konsulent Ulla Lund fra Socialpædagogernes arbejdsløshedskasse.

– Jeg har svært ved at få pædagoger ned til mig, siger Vivi.

Ulla: – Det er også langt væk. Og man kan jo heller ikke ansætte hvem som helst. Vi ved, at arbejdet kræver stor faglighed.

Vivi: – Ja, man skal have interesse for området.

Ulla: – Det er meget vigtigt. Og især for nyuddannede, for der er ikke noget så slemt som at få et nederlag i sin første ansættelse.

Ulla Lund kan give Vivi flere gode ideer til at finde pædagoger, og hun får også et par navne på kontaktpersoner, der kan hjælpe til.

Dejligt at ligne pædagoger

Således opløftet begiver Vivi sig igen ud på 'gange' for at finde socialpædagoger.

De første, hun standser, er en gruppe sygeplejersker fra Bispebjerg Hospital.

– Nej, desværre. Men vi er glade for, at vi ligner pædagoger.

Så er der bid.

En gruppe socialpædagogiske medarbejdere fra Vejle-området kommer forbi og lytter interesseret til Vivis salgstale, indtil deres leder bryder ind og siger: 'Hov, hov, du må ikke stjæle mine medarbejdere'.

Vivi: – Man har da altid lov til at lave et jobskifte.

Der bliver grinet.

Bedre held har Vivi – måske – med et par andre fra Vejle-området. De vil ganske vist ikke skifte

arbejde og bopæl, men de har et par pædagog-familie-medlemmer, der søger andre udfordringer.

Vivi er vaks ved havelågen og foreslår, at de alle kommer på besøg på Kofoedsminde, så kan de blive vist rundt og tale med medarbejderne.

Længere til landet end omvendt

Efter den samtale udvider Vivi sit salgstilbud til også at indeholde en rundvisning.

Så er der en mand, som standser op. Han virker meget interesseret. Han er leder på en socialpsykiatrisk institution i København.

– Jeg kender Kofoedsminde som et meget spændende sted. Derfor var jeg også lige ved at søge en lederstilling nede hos jer, men jeg bor med min familie i København. Vi kunne ikke flytte, og det var for langt for mig at køre turen hver dag.

Den med transporten har Vivi ofte hørt. Hun kender flere på Lolland, som kører til København for at arbejde. Men den anden vej virker turen åbenbart længere. For Vivi kan efter snart 40 år på Kofoedsminde konstatere:

– Jeg har aldrig haft en kollega, der kom fra København.

Jacob vil gerne

Så møder Vivi den unge pædagogmedhjælper Jacob, der er ved at tage en merit til pædagog. Han bor i Hvidovre og arbejder i et fritidshjem med børn, der ikke kan finde sig tilrette i normalområdet. Jacobs interesser går mod specialområdet, og når han er færdig med merit, vil han overveje udviklingshæmmede, så derfor er han interesseret i at høre om Kofoedsminde.

– Arbejdet tiltaler mig.

Transporten?

– Det betyder ikke så meget. I dag bruger jeg tre kvarter hver vej. Og det vil ikke blive så meget mere, hvis jeg skal køre sydpå i bil eller med toget.

Han får en invitation til at komme på besøg.

Vivi møder herefter et par tillidsrepræsentanter fra en behandlingsinstitution for børn og unge i København.

Nej. De er ikke interesseret, og mener heller ikke, at de overhovedet kender nogen, der kunne tænke sig at søge stilling på Kofoedsminde. Og nej, Vivis rekrutteringsproblem kender de heller ikke, for som de smilende får fortalt, mens de allerede er på vej væk: 'Sidst, vi søgte en medarbejder, fik vi 70 ansøgere...'

Vivi lægger den fremstrakte brochure tilbage i kurven.

Dagen er ved at være slut, og Vivi har fået delt mange brochurer ud. Hun er rimelig godt tilfreds. De fleste deltagere er jo enten ledere, mellemledere eller tillids- og sikkerhedsrepræsentanter, så når hun tager det i betragtning, har dagen været god.

Og hun har fået mange ideer at arbejde videre med.

– Vi skal ud på de rigtige steder, på møder og konferencer, og fortælle, hvad vi er gode til, konkluderer hun.

Hun synes, hun har fået valuta for indholdet i kurven.

– Vi er på vej i den rigtige retning. Og hvor er det en positiv oplevelse for mig, at jeg har haft mulighed for at fortælle en masse godt om Kofoedsminde, tænker hun. ■

Færre arbejdsskader på Kofoedsminde

Det ser ud til, at der bliver ydet god valuta for de godt otte millioner kroner, som Forebyggelsesfonden i 2008 bevilgede til at forbedre arbejdsmiljøet på Kofoedsminde, der er landets eneste sikrede institution for kriminelle udviklingshæmmede.

Over en treårige periode bliver der i det såkaldte projekt Venus sat fokus på arbejdsmiljøet, og de foreløbige tal viser, at både arbejdsskaderne og antallet af sygedage er faldet. Desuden er antallet af medarbejdere, som vælger at forlade institutionen, faldet.

Interesserede kan læse mere om projektet på hjemmesiden www.kofoedsminde.dk

FOTO-KONKURRENCE

Sæt billeder på arbejdsglæden

Find kameraet frem og deltag i Fagbladet Socialpædagogens fotokonkurrence om det bedste billede af arbejdsglæde

Af Maria Rørbæk, mkr@sl.dk
Foto: Henrik Sørensen / Scanpix

Hvordan ser arbejdsglæde ud? Ja, hvordan ser den ud i din hverdag? Er det en udflugt med beboerne? Er det fordybelsen i leg med børnene? Er det det udviklende fællesskab med kollegerne?

Find kameraet frem og vær med i Fagbladet Socialpædagogens fotokonkurrence om det bedste billede af arbejdsglæde. (Du må også gerne bruge fotos, der er taget tidligere.)

Vinderen får besøg af en professionel fotograf og journalist, der vil skildre arbejdsglæden på netop jeres arbejdsplads i Fagbladet Socialpædagogen. Bagefter kan I selv frit bruge billederne på jeres hjemmeside eller i andet materiale.

Hver deltager må højst sende tre billeder ind, og vi skal senest have dem fredag den 19. februar. Giv hvert billede en lille, forklarende billedtekst.

Send dine fotos på mail til redaktionen@sl.dk – eller brænd dem på en cd og send dem til Socialpædagogen, Brolæggerstræde 9, 1211 København K.

Alle indsendte billeder bliver offentliggjort på Fagbladet Socialpædagogens hjemmeside og i vores Facebook-gruppe. (Med mindre du skriver, at du ikke ønsker offentliggørelse på Facebook). Sørg for, at alle medvirkende på billedet er indstillet på at være med – helt som hvis fotografen fra den lokale avis kom på besøg. Husk også at cleare projektet med din leder og kolleger.

Tekniske krav

I har brug for et digitalkamera med 5 megapixel eller mere.

For at billederne teknisk skal være i god nok i kvalitet til at blive trykt i Socialpædagogen, skal de minimum være 2.500 x 1.800 pixel.

Indstillingen af billedkvaliteten er forskellig fra kamera til kamera, men når billedet er overført til computeren, kan man se størrelsen ved at højreklikke på billedet og vælger 'Egenskaber'.

Har du spørgsmål om teknik eller andet? Så skriv og spørg på redaktionen@sl.dk ■

fagbladet på facebook

FAGBLADET

SOCIAL
PÆDAGOGEN

Facebook-gruppen 'Fagbladet Socialpædagogen' har mere end 1.800 medlemmer. Vi har plukket i debatten. Nogle indlæg er forkortet og redigeret.

Læs mere – og send selv bidrag – på Facebook-gruppen, som du finder via www.sl.dk/facebook

Redigeret af Maria Rørbæk,
mrk@sl.dk

Vil du lade dig videofilme i en svær arbejdssituation?

DEBATFORUM, 22. JANUAR

Joye Spiegelhauer Jeg har prøvet at blive videofilm på et bosted med meget udadreagerende beboere, og har rigtig gode erfaringer. Jeg fik øje på mange ting ved mig selv, og hvad jeg fremover kunne gøre anderledes for at undgå vold. Samtidig fik jeg en større forståelse for beboerens reaktioner og lærte at læse beboeren bedre med forebyggelse for øje. Alle på stedet var glade for redskabet, og gik selv i gang med at filme, hvis de oplevede et problem i deres relation til en beboer. Og selvfølgelig kræver det, at vi taler om en arbejdsplads, hvor alle er trygge ved hianden og ledelsen.

DEBATFORUM, 22. JANUAR

Karen Thymann Hansen Der er ingen tvivl om, at video er et super redskab, men jeg tror, det er de færreste pædagoger, der vil bryde sig om at stille deres pædagogiske fiaskoer frem og sidde og få gode råd fra kollegaer. Og det tænker jeg heller ikke, der er særlig megen læring i.

Jeg har selv været aktiv i at udforme Vikoms videoanalyse-materiale, der primært bruges til teamanalyse og til borgere, der benytter nonverbal kommunikation. Her bliver der altid taget udgangspunkt i det, der lykkes – og når der kommer mere fokus på det, der virker i kommunikationen, kan man altid lære meget om, hvad der skal til for at forebygge kommunikationssammenbrud.

DEBATFORUM, 22. JANUAR

Leif Sørensen Flere ting bør afklares, blandt andet: Hvordan skal der gives feedback? Hvordan skal filmen opbevares? Hvad er lederens intentioner med video til supervision? Er det frivilligt og i hvilken grad? Skal man melde sig? Bliver man bedt om at deltage? Kan man sige fra? Kan man sige stop?

DEBATFORUM, 22. JANUAR

Tonni Nørgaard Det vil så absolut ikke være noget problem for mig, at blive filmet i en svær arbejdssituation, men jeg vil føle mig fri til at spørge, om lederen selv ville lade sig filme i den samme situation. Der var nok den leder, jeg ikke ville udstille mig for... Men så var jeg nok alligevel jobsøgende.

DEBATFORUM, 23. JANUAR

Jørn Østergaard Som udgangspunkt vil jeg ikke have noget imod, at blive kigget over skuldrene. Jeg vil gerne tage alle mulige redskaber i brug, men når det er sagt, skal det være på et grundlag, der bygger på tillid mere end på kontrol.

Udviklingshæmmede, IT og E-boks

DEBATFORUM, 22. JANUAR

Linda Holmsted Kruse Jeg er hjemmevejleder for voksne udviklingshæmmede og senhjerneskadede, der bor i egen bolig. Størstedelen af dem kan ikke læse og skrive. Når vi har hjemmedage, læser hjemmevejlederen deres post højt for dem, hvorefter vi hjælpes ad med at arkivere bankudskrifter, lønsedler osv. i mapper.

Forleden var der et brev med den ene borgers lønseddel. Han vil pr. 1/3 modtage sin lønseddel i E-boks. Det skal alle i den kommune, hvor han er ansat. Men hvordan håndterer vi lige det?

Hvordan skal en borger, der er analfabet, kunne benytte E-boks? Det kræver dels en mailadresse, dels at man benytter digital signatur eller "fælles pinkode". Vi opdrages til ikke at udlevere vores koder til nogen – Men er det så ok at kræve at en udviklingshæmmede skal dele sin kode med hjemmevejlederne? Og hvad så, når en hjemmevejleder stopper?

DEBATFORUM, 25. JANUAR

Lykke Juhler Jeg kan ikke svare dig på, hvad der skal til, for at det er ok at de udleverer koden. Hos os laver vi samtykkeerklæringer for snart sagt alt, hvilket jo er en sikring af vores eget arbejde – men beboerne forstår ikke altid, hvorfor de skal aflevere så mange underskrifter. Er det i princippet ikke det samme problem? At skrive under på en masse samtykkeerklæringer, som de ikke helt forstår konsekvensen af, og at udlevere pin-kode og digitalsignatur?

Pædagogisk ridning

VÆGGEN, 16. JANUAR

Camilla A Andersen Har lige været på kursus i pædagogisk ridning. Ren hestehvisker blev jeg måske ikke, men vi har lært helt nye måder at anvende vore heste terapeutisk på. Hestene er gladere og mere sikre at omgås. Jeg er ansat på en døgninstitution, hvor vi har heste.

AKTUELT DEBAT-DILLEMMA

Hvordan får Anna den bedste start på livet?

Anna er fire uger gammel og indlagt til afvæning. Hun er født med abstinenser, fordi moderen tog stoffer under graviditeten. Hvordan får Anna den bedste start på livet?

Deltag i debatten på facebook

FATTIGDOMSGRÆNSE

Stævner staten for nøl over for nøden

Socialpædagogerne anklager sammen med 20 andre organisationer staten for at mangle en plan mod fattigdom og ønsker en fattigdomsgrænse

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

21 organisationer har tabt tålmodigheden med den danske stat, som de ikke mener gør noget for at bekæmpe fattigdommen. De kræver, at den danske regering kommer med en officiel definition på, hvad fattigdom er, og at Danmark får en officiel fattigdomsgrænse.

2010 er udråbt til at være EU's Fattigdomsår, og derfor er det på tide, at Danmark også kommer med en politik til at bekæmpe fattigdommen, mener organisationerne, der udover Socialpædagogerne blandt andet tæller HK, BUPL, Socialpolitisk Forening, Børnesagens Fællesråd, Askovgården, SAND – de hjemløses landsorganisation, Kofoeds Skole, Rådet for Socialt Udsatte og LAP – Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere.

Organisationerne har underskrevet en fælles erklæring om, at de kræver en fælles, dansk fattigdomsgrænse, så man fremover kan måle udviklingen og desuden undgå slagsmål om, hvorvidt der findes fattige eller ej.

Regeringen anerkender ikke EU's fattigdomsgrænse, der fastslår at alle, der har en disponibel indkomst på under 60% af medianindkomsten, har en risiko for at leve i fattigdom. (Hvis man rangordner forbrugere efter indkomst, svarer medianindkomsten til den midterste forbrugers indkomst).

Ud fra den målestok er 12 procent af den danske befolkning fattige. Og det er en betydelig stigning gennem de seneste 10 år. Midt i 1990'erne var otte procent af befolkningen fattig. Den negative udvikling hænger blandt andet sammen med, at overførselsindkomsterne er steget langt mindre end de gennemsnitlige lønindkomster.

For at forstå lidt af, hvad det vil sige at være fattig, foreslår organisationerne, at alle danskere i en uge lever som kontant-hjælpsmodtager eller folkepensionist uden nogen former for supplerende pension. Og så kunne man skænke de sparede kroner til en fattig familie.

'Vi vil skabe debat og påvirke holdninger. Vi vil fokusere på, at fattige har rettigheder, og vi vil understrege at samfundet må bygge på det grundsyn, at alle mennesker har lige værd, også hvis de ikke er i stand til at arbejde', står der i en fælleserklæring.

Organisationernes aktiviteter og planer for 2010 kan ses på www.stopfattigdom.nu

Mobning og chikane på arbejdspladsen

– ikke hos os!

1. marts 2010 på Hotel Nyborg Strand

Den 1. april 2010 skal arbejdspladserne have udarbejdet retningslinjer for indsatsen mod vold, mobning og chikane. Det fremgår af Aftale om trivsel og sundhed som blev indgået ved OK08.

Socialpædagogernes store medlemsundersøgelse om arbejdspladsernes arbejde med vold, mobning og chikane afdækkede, at mange arbejdspladser har rimeligt styr på at forebygge og håndtere vold. Derimod er det åbenbart rigtig svært finde ud af, hvordan man skal forebygge og håndtere mobning og chikane.

Derfor afholder Socialpædagogerne en temadag for ledere, tillidsrepræsentanter og sikkerhedsrepræsentanter, hvor vi sætter fokus på mobning og chikane. Temadagen skal

medvirke til, at deltagerne får ny viden og inspiration til at udarbejde nye retningslinjer eller forbedre eksisterende retningslinjer om mobning og chikane.

Erhvervspsykolog, ph.d. Eva Gemzø Mikkelsen, CRECEA, har beskæftiget sig med fænomenet mobning på arbejdspladsen i mere end 14 år. Hun har skrevet en lang række videnskabelige og populære artikler om mobning og er hovedforfatter til bogen 'Mobning på arbejdspladsen – årsager og løsninger'. I sit daglige arbejde rådgiver Eva blandt andet arbejdspladser om, hvordan de skal forebygge og håndtere sager om alvorlige konflikter eller mobning.

Teamdagen er tilrettelagt som en arbejdskonference med høj grad af deltagerinvolvering.

For Socialpædagogiske arbejdspladseres ledere, tillidsrepræsentanter og sikkerhedsrepræsentanter. Deltagelse for medlemmer af Socialpædagogerne er gratis. For ikke-medlemmer er prisen 750 kr. Tilmelding og yderligere information på www.sl.dk

NOTER

Gratis heroin til narkomaner

De svageste narkomaner i København og Odense kan fremover få gratis heroin af staten. Ordningen udbredes senere på året også til omegnskommunerne og Esbjerg. I alt vil cirka 230 narkomaner være omfattet af ordningen.

Blandt de krav, der stilles til narkomanerne under ordningen er, at de skal møde op 1-2 gange dagligt hele året rundt, og det betyder, at nogle ikke orker at være med, mener Vivian Kjær fra Københavns Amts Behandlingscenter for stofbrugere i Glostrup.

Formand for Brugerforeningen for Aktive Stofbrugere, Jørgen Kjær, glæder sig over ordningen, selv om han deler bekymringen for, at nogle ikke magter at være med.

lmp

Hver femte skiftede job

20 procent – altså hver femte – af de socialpædagoger, der arbejder på en døgninstitution, skiftede job i perioden fra august 2008 til august 2009. Det viser en undersøgelse, som Ugebrevet A4 har lavet. Og dermed ligger socialpædagogerne tæt på gennemsnittet for de 22 arbejdsområder og faggrupper, undersøgelsen omfatter, for her er det samlede gennemsnit 18,9 procent. Helt i top ligger det ufaglærte social- og sundhedspersonale, hvor flere end halvdelen, 55,9 procent, fik nyt arbejde. De er tæt fulgt af servicemedarbejdere og assistenter på sygehusene (54,5 procent) og af reservelægerne (41,1 procent). Til gengæld bliver socialpædagogerne hyppigere i faget end gennemsnittet. Mens 31,5 procent af buschaufførerne skiftede fag i løbet af året, og gennemsnittet for de 22 arbejdsområder er 9,7 procent, så er kun 8,6 procent – eller hver 12. – socialpædagog skiftet til en anden sektor, blevet pensioneret eller er startet på en uddannelse i løbet af de 12 måneder. I en kommentar til undersøgelsen anfører flere fagforbund, at det er dårligt arbejdsmiljø, og herunder dårlig oplæring, der for alvor sætter skub i jobflugten.

jni

12-årige for en ungdomsdomstol

Alle 12-18-årige skal have deres sager for særlige ungdomsdomstole, hvis de begår hærværk, tyveri, mindre narkoforbrydelser og mild vold. Det foreslår S og SF, og ifølge socialordfører Mette Frederiksen (S) er en kommende rød regering klar til at bruge 100 millioner kroner på ungdomsdomstolene.

Hun mener, at udviklingen medfører, at det er nødvendigt at samfundet opdrager folks børn.

DF synes at ungdomsdomstole er en god idé – dog ikke i S-SF-udgaven, men som en del af det almindelige retssystem.

– Og de skal også dømme unge, der begår hårde forbrydelser, siger partiets næstformand. Peter Skaarup til Berlingske Tidende.

Retsordfører Tom Behnke (K) afviser dog forslaget.

Heller ikke juraprofessor og formand for Det Kriminalpræventive Råd, Eva Smith eller formand for Børnesagens Fællesråd, Geert Jørgensen, bryder sig om forslaget.

lmp

FILM

Døgninstitutionen – den bedste start

Socialpædagogerne har produceret en lille film, der skal vise, hvorfor døgninstitutionen nogle gange er den bedste start på livet

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

På Glostrup Observationshjem er personalet ved at gøre klar til en lille, ny beboer. Sparkedragten og babyhuen er fundet frem til en lille pige på fire uger, der for øjeblikket er indlagt på hospitalet til afvænnning.

– Anna er født med abstinenser, og skal nedtrappes inden, hun skal herud hos os og bo, fortæller afdelingsleder og socialpædagog Ulla Andersen.

Sådan indledes filmen 'Anna og Peter – i gang med livet', der er produceret af *Socialpædagogerne*.

Filmen er et indspark i debatten om, hvordan samfundet bedst kan sikre den lille gruppe af stærkt omsorgssvigtede børn. Et af filmens budskaber er, at behandlingen af et tidligt skadet barn som Anna, slet ikke kan sammenlignes med den måde, man tager sig af et almindeligt, velfungerende spædbarn. Det kræver en særlig ekspertise og faglighed, som observationshjemmet kan tilbyde, fordi de har specialiseret sig i arbejdet med helt små og skadede børn.

– Nogle af børnene har for eksempel opgivet at kontakte

deres nærmeste, fordi de har opdaget, at det ikke nytter noget. De er holdt op med at græde, for de bliver ikke mødt. Den svære balancekunst er at finde ud af, hvornår barnet er parat til kontakten og hvornår barnet ikke kan magte kontakten, fortæller psykolog Helle June i filmen.

Det er filmens budskab, at døgninstitutionen er en vigtig mellemstation i børnenes liv. Det skal afklares, præcis hvordan barnet er skadet, hvad der er dets helt særlige behov, og hvordan det bedst kommer videre i livet.

For drengen Peter, der nu er to år, har et ophold på Glostrup Observationshjem betydet, at det har været muligt at vælge en plejefamilie, der er egnet til netop at tage sig af et barn med hans behov. På observationshjemmet er han blevet udredt, så det for eksempel står klart, at han ikke er retarderet, men er et normalt begavet barn med et stort behov for støtte.

– I dag har Peter det godt. Han bor i sin familiepleje og er inde i en god udvikling, konkluderer Ulla Andersen i filmen.

'Peter og Anna – i gang med livet' skal vises på Socialpædagogernes stand på børnetopmødet i Kommunernes Landsforening, der bliver afholdt i begyndelsen af februar.

Filmen kan også ses på www.sl.dk/anbragte – og debatteres på Socialpædagogens Facebook-gruppe, som du finder via www.sl.dk/facebook

Navnene på 'Peter' og 'Anna' er ændret for at anonymisere børnene. ■

‘Et nulpunkt i dansk socialpolitik’

Med udgangspunkt i Randers-sagen retter Socialpædagogernes formand i åbent brev til partierne bag Barnets Reform en benhård kritik mod økonomitænkningen på anbringelsesområdet

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Randers skal alle anbringelsesager revurderes. Formål: Der skal spares 27 millioner kroner. De enkelte sager skal kunne klares billigere. Det fremgår af et notat fra kommunen. Det handler om at ændre en ‘nuværende foranstaltning til mindre indgribende foranstaltning’, hedder det.

Notatet fra Randers Kommune beskriver detaljeret, hvordan kommunens sagsbe-

handlere skal hjælpe udsatte børn og unge og det fremgår for eksempel, at akutte anbringelser så vidt muligt skal undgås.

Men kommunen er med notatet i konflikt med Serviceloven, mener professor i socialret ved Københavns Universitet, Kirsten Ketscher:

– Randers Kommune indsnævrer de muligheder som angives i Serviceloven. Det er ulovligt. Hvis det kun er til barnets næstbedste, så er det ikke lovligt, konstaterer hun.

Notatet har fået en række socialrådgivere i kommunen til at sige op. De kan ikke fagligt stå inde for en sådan tilgang.

Og også Socialpædagogerne har fået nok. For det er ikke kun i Randers, men i en lang række kommuner landet over, at økonomi kommer før socialfaglig vurdering – og før barnets eller den unge tarv.

Nu har Socialpædagogernes formand, Kirsten Nissen, sendt et åbent brev til partierne bag

Barnets Reform, for at få dem til at gribe ind:

Socialpædagogerne: Skammeligt

‘Desværre er det ikke bare i Randers, at hjertet ikke sidder på rette sted. Der er mange eksempler på kommuner, hvor økonomien hærger i disse tider, og embedsmænd og kommunalpolitikere giver fanden i lovgivning, kontinuitet og børnenes behov. Det er skammeligt’, konstaterer Kirsten Nissen i brevet.

Og samme dag, brevet blev afsendt, påviste DR Nyheder, at hver tredje kommune går ind i 2010 med planer om at spare på anbringelsesområdet.

‘I kan ikke bare se til. Jeg mener, at I konkret må gå ind i forhold til Randers og de andre kommuner, der bryder loven. Jeg mener, at I helt konkret bør sikre, at disse kommuner redegør for de menneskelige konsekvenser af deres besparelser. Endelig så mener jeg, at

partierne bag Barnets Reform bør genoptage diskussionen om finansiering af støtte til de udsatte børn og unge – sådan at vi undgår disse situationer fremover’, lyder den indtrængende opfordring fra Kirsten Nissen, der vil have anbringelsesområdet omfattet af budgetgarantien, så kommunerne ikke kan bruge økonomiske problemer som påskud for ikke at træffe den socialfagligt rigtige beslutning.

I en kommentar til brevet, slår hun fast, at grænsen er nået:

– Vi er ganske enkelt ved at nå et nyt nulpunkt i dansk socialpolitik. Jeg græmmes, når jeg læser og hører om de her sager, hvor det er kommunekassen og ikke den socialfaglige begrundelse, der afgør sager om fjernelse af små misrøgtede børn, hjemtagelse af større anbragte børn og så videre, siger Socialpædagogernes formand, Kirsten Nissen. ■

Læs hele brevet på www.sl.dk

Socialpædagogernes faglige netværk for familieplejekonsulenter afholder landsmøde og konference
Den 6. – 7. maj Hotel Comwell i Middelfart

HJERTE – HJERNE – VILJE

Cand. psych. SUSAN HART er en af landets førende specialister indenfor den neuroaffektive udviklingspsykologi og nyeste hjerneforskning

Tilmeldingsfrist: 6. april 2010

Yderligere oplysninger og tilmelding – www.sl.dk/kalender: Faggrupper/familieplejekonsulenter og kuratorer

NOTER

Bedste ven til et barn

Mange børn og unge i alderen otte til 18 år mangler en voksen, som har overskud og tid til dem. Derfor har Servicestyrelsen sat gang i *bedste ven*-ordninger, hvor ældre mennesker med kræfter og overskud skal være med til at skabe bedre trivsel for sårbare børn og unge.

Den Boligsociale Fond har etableret ordningen på Lolland og Falster, ASF – Dansk Folkehjælp på Sjælland og Landsforeningen Børns Voksenvenner på Fyn og i Jylland. De tre foreninger opretter lokale kontorer seks steder rundt om i landet, hvor der ansættes *bedste ven*-koordinatører.

Læs mere på www.servicestyrelsen.dk/bedsteven

lmp

HK foreslår ligelønsnævn

HK foreslår, at fagbevægelsen og arbejdsgiverne i forbindelse med overenskomstforhandlingerne laver et ligelønsnævn, skriver Ugebrevet A4. Ligelønsnævnet skal afgøre sager om ligeløn og desuden sikre, at sager om uligeløn både bliver behandlet ordentligt og inden for en overskuelig tidsperiode.

Formand for HK/Privat, Karin Retvig, forestiller sig et nævn bestående af to repræsentanter fra fagbevægelsen, to fra arbejdsgiverside og en højesteretsdommer.

lmp

Voldsudsatte får anonym brevkasse på nettet

Hvis man er udsat for vold eller har mistanke om, at man er det, kan man nu få råd og vejledning via en anonym brevkasse. Det er Landsorganisationen af kvindekrisecentre (LOKK), der står bag brevkassen, som blandt andet henvender sig til unge, der bliver udsat for kæreste vold.

– Vi har i forvejen en telefonisk hotline, men flere og flere benytter internettet til at søge information. Derfor har vi nu oprettet brevkassen for at kunne tilbyde flere forskellige indgange til at få svar på de ofte svære spørgsmål, siger Mette Holm Volsing, LOKK's sekretariat.

Brevkassen bliver besvaret af professionelle krisecentermedarbejdere, som i det daglige tager sig af voldsramte kvinder og børn. Brevkassens adresse er: www.lokk.dk/brevkasse.htm

lmp

Tre nye medlemmer af Udsatte-rådet

Fra nytår fik det ny formand, og nu har Rådet for Socialt Udsatte fået tre nye medlemmer. Rådet, der fungerer som talerør for blandt andet hjemløse og misbrugere, tæller nu inklusive formand Jann Sjørnsen i alt 12 medlemmer, og indenrigs- og socialminister Karen Ellemann glæder sig i en kommentar over 'kombinationen af både erfarne og nye medlemmer'. De tre nye medlemmer af rådet er Hanne Thomsen, der er formand for Missionen blandt Hjemløse og leder af Diakonissestiftelsen, Henrik Thiesen, der er hjemløselæge i København og Lotte Bangsgaard, der er leder af Det Grønlandske Rådgivningskontor i Vejle.

jni

Ekstraordinær generalforsamling i Socialpædagogerne Storkøbenhavn

Torsdag den 11. februar kl. 16.30 – 18.00
indskrivning fra kl. 16.00

Efter beslutning i kredsbestyrelsen indkaldes hermed til ekstraordinær generalforsamling i kreds Storkøbenhavn (jf. vedtægternes §13 stk. 2).

Punkter til behandling

Bestyrelsen indstiller at få omstødt den beslutning, der blev truffet på generalforsamlingen i oktober 2009, om at ændre antallet af faglige sekretærer fra 3 til 2.

Bestyrelsen indstiller, at vi vælger en faglig sekretær yderligere frem til generalforsamlingen i 2011, hvor bestyrelsen forpligter sig til at fremlægge en evaluering af frikøbet og en gennemarbejdet plan for den politiske struktur i kredsen fremadrettet.

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Valg af referent
3. Valg af stemmetællere
4. Fastlæggelse af antal faglige sekretærer
5. Valg af faglig sekretær

Uddybende begrundelse for forslaget kan læses på kredsens hjemmeside www.sl.dk/storkoebenhavn

Generalforsamlingen afholdes i kredsens mødelokaler på Hejrevej 43, 4. sal, 2400 København NV

SOCIALPÆDAGOGERNE

STORKØBENHAVN

DELTA I FAGBLADET SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKTION OG ERFARINGSUDVEKSLING

WWW.SL.DK/FACEBOOK

BØGER

Redigeret af Maria Rørbæk

Pædagogisk vejledning

Af Ole Løw

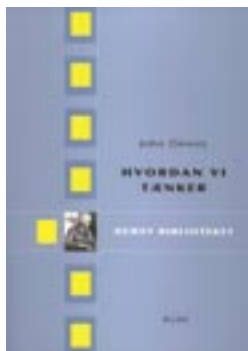
Pædagogisk vejledning er et stort og broget fagområde. Hvor stort illustrerer Ole Løw ved at fortælle, at han foråret 2009 lavede en søgning på internettet efter 'pædagogisk vejledning' på danske sider, der gav over en halv million træf. Hensigten med denne bog er da heller ikke at give et overblik over de mere end 300 forskellige teorier om vejledning – men at introducere læseren for tre fremtrædende perspektiver på pædagogisk vej-

ledning, hvor der er fokus på henholdsvis handling, refleksion og dialog. Indledningsvist forholder Ole Løw sig til begrebet vejledning, der jo består af to dele: vej og ledning.

– De fleste af os har nok den umiddelbare opfattelse, at den, som leder, per definition kender vejen, skriver han – og præsenterer umiddelbart efter en anden opfattelse:

– Ordet vejledning kan også give associationer i retning af at være på rejse uden at kende vejen. Dette billede udtrykker en central pointe i forhold til flere vejledningsteorier. Den vejsøgende – den, som modtager vejledning og vejleder – lærer så at sige ligesom den rejsende i mødet med nye mennesker nye sprog, nye kulturer og nye steder i verden. Tanken er... en del af denne bogs tankegods.

Akademisk Forlag, 240 sider, 299 kroner

Hvordan vi tænker

Af John Dewey

Her er en bog, som lover intet mindre end at lære dig at tænke på en bedre måde – for ikke at sige: På den bedste måde.

– Den person, der forstår, hvad der er de bedste måder at tænke på, og hvorfor de er bedre, kan – hvis han vil – forandre sine egne måder at tænke på, indtil de er blevet mere effektive, dvs. indtil de forbedrer det arbejde, som tænkningen kan udføre, og som andre mentale operationer ikke kan udføre lige så godt. Den bedre måde at tænke

på, som beskrives i denne bog, kaldes refleksiv tænkning, dvs. den form for tænkning, der består i at vende et tema i hovedet og underkaste det en alvorlig og sammenhængende overvejelse.

Sådan skriver John Dewey i bogens indledende kapitel. John Dewey var professor i filosofi og pædagogik ved universitetet i Chicago og er kendt for at være en af de mest betydningsfulde filosoffer i det 20. århundrede. I 2009 ville han være fyldt 150 år, og det er i den anledning, at bogen nu genudgives. Bogen er oversat af Joachim Wrang og er en del af John Dewey-biblioteket. Bogen udkom første gang i 1910.

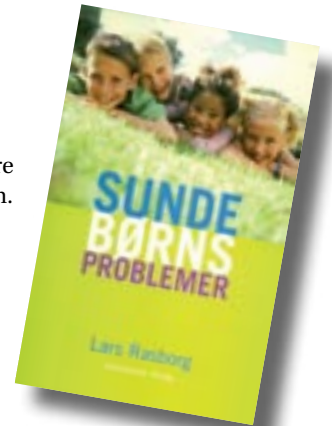
Forlaget Klim, 241 sider, 279 kroner

Sunde børns problemer

Af Lars Rasborg

Emma på tre år afviser sin mor og vil hellere have, at faderen hjælper hende i hverdagen. Problemet har stået på i mere end et år, og forældrene vil gerne have, at barnet søger dem begge nogenlunde lige meget. Derfor kontakter de en psykolog, der hjælper dem med at undersøge baggrunden for Emmas adfærd. Måske synes hun, at moderen altid har for travlt? Han foreslår, at de spejler Emma, så moderen for eksempel siger: 'Måske vil du hellere have, at far bader dig (putter dig, hjælper dig med tøjet osv.), fordi du mærker, at han giver sig bedre tid, end jeg gør.' Psykologen støtter også moderen til at finde en forklaring på hendes egen adfærd, der måske bunder i hendes egne forældres adfærd. Sådan indledes et af eksemplerne i 'Sunde børns problemer,' der med meget konkrete afsæt beskriver, hvordan forældre (og sikkert også familieplejere) kan arbejde med for eksempel spejling og jeg-støtte – og hvordan lærere og pædagoger kan hjælpe dem i arbejdet. Eksemplet med Emma ender med, at barnet lærer at være mere åben om sin oplevelse af moderen og for eksempel siger: 'Nu er du vred!' eller 'Du kan bedre lide arbejdet!' i stedet for bare at sige: 'Far skal!' Bogens mange konkrete eksempler går hånd i hånd med teorier.

Akademisk Forlag, 160 sider, 249 kroner

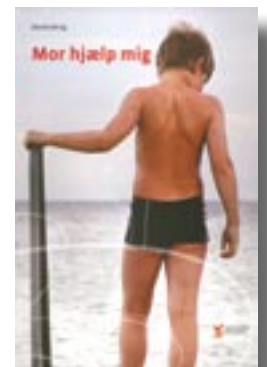
Mor hjælp mig

Af Dorthe Ørsig

Denne bog er tiltænkt forældre, hvis barn lige har fået en autismediagnose, og kan sikkert også gavne familieplejere i samme situation. Bogen er skrevet og illustreret af Dorthe Ørsig, der er mor til Frederik – og den indeholder alle de råd, hun ville ønske, hun selv havde fået, da Frederik fik autismediagnosen. Rådene er helt konkrete og handler for eksempel om at fotografere legetøjet og sætte billeder op på de kasser, hvor henholdsvis togbanen og Pixeline-spillene hører hjemme.

Eller om at belønne hårvask med chips eller vingummibamser. Dorthe Ørsig indleder afsnittet om søskende med at slå fast, hvor hårdt det kan være at have en søskende med autisme. Herefter beskriver hun, hvad familien gør for at støtte Frederiks 6-årige søster Freja. For eksempel har hun helle på værelset, hvor Frederik ikke bestemmer noget som helst. Hvis han ikke må komme derind, må han ikke komme derind. En gang om ugen sover Freja hos mormor. I afsnittet 'Nej, ikke et nej', beskriver Ørsig, hvor vigtigt det er, at fortælle Frederik, hvad han skal gøre – i stedet for hvad han ikke skal gøre. Andre afsnit handler for eksempel om aftaler, venner og familie, godnat, spisetid og dyr.

Videnscenter for Autisme, 99 sider, kan bestilles via www.autisme.dk

SYNSPUNKT

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage alle læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 400 ord, svarende til cirka 2.000 anslag. Læserbreve med injurerende indhold kan afvises.

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Vi optager kun synspunkter fra medlemmer og abonnenter. Synspunkter må højst fylde 1.600 ord svarende til cirka 8.000 anslag.

Læserbreve og synspunkter der bringes i bladet offentliggøres også på internettet.

Vi modtager helst indlæg pr. e-mail: redaktionen@sl.dk, men indlæg kan også sendes til: Socialpædagogen, Brolæggerstræde 9, 1211 København K, tlf. 3396 2800

Deadline for læserbreve til nr. 04/10 er mandag den 8. februar 2010 kl. 12.00

Skal prisen alene bestemme tilbuddet til de mest udsatte børn?

Af Otto Bernt Juhl, forstander, Bagsværd Observations- og behandlingshjem og Bodil Bruun, forstander, Glostrup Observations- og behandlingshjem

Der sker noget på feltet for anbringelse af børn – noget, som fortjener nærmere opmærksomhed.

Og det vel at mærke *inden* regeringen, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance fastlægger detaljerne i den aftale om Barnets Reform, de er politisk enige om at gennemføre og finansiere ved hjælp af de såkaldte satspuljemidler.

Siden forsommeren 2009 har danske kommuner været meget tilbageholdende med at anbringe børn og unge på døgninstitutioner. Både når det gælder spædbørn og større børn. Det kan ikke forklares med ændret lovgivning, men skyldes derimod, at kommunerne sparer penge for tiden – og derfor vælger andre og billigere løsninger, typisk familiepleje.

Vi er begge forstandere – på hver 'vores' observationshjem – og kommer derfor fra den del af behandlingssektoren, som mærker denne nedgang. Og på den baggrund kan vi sikkert blive beskyldt for blot at prøve at sikre 'kunder i butikken' med dette indlæg.

Virkeligheden er imidlertid, at det til enhver tid er og har været politikerne, som regulerer belægningsprocenterne på døgninstitutionerne. Det er i alle henseender et politisk spørgsmål – og et politisk valg.

Styr på fakta

Når det gælder de fremtidige rammer for anbringelse af børn og unge på døgninstitutioner, der skal fastlægges via Barnets Reform, er det imidlertid af stor betydning, at politikerne er klar over visse fakta.

Vi vil her udelukkende tage udgangspunkt i observationshjemmene, som vi kender bedst. Men vi ved fra kolleger, at der også når det gælder døgninstitutioner for større børn og unge vil

være lignende forhold, som bør medtænkes.

Ser man på den overordnede tekst for den politiske aftale bag Barnets Reform (den kan læses på www.ism.dk), finder man visse hovedbetragtninger om tildeling og tilrettelæggelse af hjælp til udsatte børn og unge.

Indsatsen skal blandt andet være 'sammenhængende og helhedsorienteret' – og myndighederne skal 'altid vurdere den enkelte sag og på baggrund af en konkret vurdering træffe de nødvendige beslutninger og iværksætte relevante foranstaltninger med henblik på at sikre omsorgen for barnet'.

Aftalen indebærer, at 928 millioner kroner i årene 2010-13 skal bruges på de forskellige indsatsområder, reformen omfatter. Og det er her, detaljen for alvor bliver interessant.

For når kommunerne allerede nu – inden reformen er trådt i kraft – er begyndt at gå fra døgninstitutionsanbringelse af børn og unge til anbringelse i plejefamilier, melder der sig en

række spørgsmål. Blandt andet hvor godt disse familier *egentlig* er klædt på til at modtage de mest omsorgssvigtede børn?

Svært skadede børn

De børn, der de sidste 10 år er blevet visiteret til observationshjem, er i helt overvejende grad henvist som følge af udtalt bekymring for barnets aktuelle velfærd og mere langsigtede udviklingsmuligheder. Og har det efter en pædagogisk-psykologisk udredning vist sig, at barnet burde kunne fungere i en familiepleje, er det blevet forsøgt – ofte med succes.

På observationshjemmene får vi børn, som har været eksponeret for alkohol i fostertilstanden, hvilket ofte har givet dem en hjerneskade. Sådanne skader kan i spædbarnalderen vise sig som neurologiske problemer og afvigende reaktions- og adfærdsmønstre – og senere ofte i form af indlæringsproblemer, forsinket motorisk/intellektuel udvikling samt adfærd- og opmærksomhedsproblemer.

Vi får også børn, som har været eksponeret for narkotika i fostertilstanden. Når de kommer til observationshjemmene har de været igennem en livsnødvendig abstinensbehandling i hospitalsregi. Konsekvenserne af narkotika-eksponeringen i fostertilstanden er imidlertid, at de er særdeles følsomme over for ydre stimuli og ofte udviser afvigende reaktionsmønstre. Disse børn skal derfor have en særlig behandling, der skal målrettes og tilpasses det enkelte barn.

På observationshjemmene får vi også småbørn af psykisk syge mødre. På anbringelsestidspunk-

Der vil imidlertid – uanset intentionerne om at vægte forskellige typer plejefamilier højere end i dag – også efter Barnets Reform *er* iværksat være brug for at kunne anbringe børn i de særlige rammer, døgninstitutioner kan give

ter er disse børn tit stærkt understimulerede. De er derfor i fare for at udvikle alvorlige tilknytningsskader, hvis de ikke tilbydes kontinuerlig omsorg tilrettelagt ud fra en grundig, pædagogisk-psykologisk udredning.

Det er problemer af denne tyngde, der de sidste 10 år har været hovedhensynsgrund til behandling på landets observationshjem.

Faglige forudsætninger

I aftalen om Barnets Reform taler man om, at plejefamiliesystemet skal udbygges. Både med professionelle plejefamilier og med såkaldte netværksanbringelser hos familie eller venner, som børnene kender i forvejen.

Man kan efter vores opfattelse ikke generelt sige, at eksempelvis netværksanbringelser ud fra en faglig betragtning er en dårlig ide. Lige som man heller ikke kan sige, at flere plejefamilier er en dårlig ide. Hvad man derimod kan sige er:

At hvis de sociale myndigheder anser et barn for at være så

velfærds- og udviklingstruet, at en anbringelse på en døgninstitution ud fra en pædagogisk-psykologisk vurdering kan forekomme relevant, bør de endelige beslutningstagere stille særdeles veldefinerede behandlingskrav, hvis de i sidste ende vælger en anden løsning. Og som Barnets Reform i dag er beskrevet, er det meget vanskeligt at få øje på garantier for, at det vil ske.

Det er efter vores opfattelse altafgørende, at der i forbindelse med Barnes Reform stilles specifikke krav om, at de plejefamilier, der modtager børn med alvorlige psykologiske og udviklingsmæssige problemer, har de nødvendige faglige forudsætninger for at løse opgaven.

Der vil imidlertid – uanset intentionerne om at vægte forskellige typer plejefamilier højere end i dag, og også efter at Barnets Reform er iværksat – være brug for at kunne anbringe børn i de særlige rammer, døgninstitutioner kan give. Hvilket

leder frem til spørgsmålet om, hvordan reformens midler vil blive kanaliseret fra staten til kommunerne.

Det billige eller det bedste?

Efter vores opfattelse er regeringen og dens støttepartier nødt til at øremærke en del af pengene til døgninstitutionsanbringelser. Hvis pengene blot gives 'til området', vil kommunernes fristelse til at vælge den billigste løsning nemlig let kunne blive ret uimodståelig. Ikke mindst i perioder som den, vi lige nu befinder os i, hvor det er vanskeligt at få de kommunale budgetter til at hænge sammen.

Konsekvensen af i højere grad at vælge den billigste løsning kan imidlertid blive, at nogle alvorligt truede børn ikke får den behandling, de har brug for – og dybest set også har krav på.

I virkeligheden er der måske allerede taget hul på denne udvikling, for selv om døgninstitutionsanbringelserne af børn og unge er faldet støt det sidste halve år, så tyder intet på, at der i samme periode er blevet færre tilfælde af alvorlig vantrivsel blandt børn og unge her i landet.

Endelig er det vigtigt, at der forskes mere på anbringelsesområdet – og at der sker en mere systematisk erfaringsudveksling mellem døgninstitutioner og plejefamiliesektoren.

Jo færre børn, der behøver døgnanbringelse, desto bedre – det skriver vi gerne under på.

Men det skal hvile på beslutninger, som er truffet på et kvalificeret pædagogisk-psykologisk grundlag – og ikke primært ud fra økonomiske overvejelser. ■

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage alle læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 400 ord, svarende til cirka 2.000 anslag. Læserbreve med injurerende indhold kan afvises.

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Vi optager kun synspunkter fra medlemmer og abonnenter. Synspunkter må højst fylde 1.600 ord svarende til cirka 8.000 anslag.

Læserbreve og synspunkter der bringes i bladet offentliggøres også på internettet.

Vi modtager helst indlæg pr. e-mail: redaktionen@sl.dk, men indlæg kan også sendes til: Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
tlf. 3396 2800

Deadline for læserbreve til nr. 04/10 er mandag den 8. februar 2010 kl. 12.00

Thor-sagen

– en ulykkelig sag, der kunne have været undgået

Af Birgitte Engberg Helmstedt, cand. psych. og leder af Familieprojektet af 1982 samt børnesagkyndig i Statsforvaltning Hovedstaden

En lille dreng flyttes på kort tid fra den ene til den anden plejefamilie, der ikke magter opgaven. En ulykkelig sag. For barnet, der skades på sin evne til at etablere kontakt og finde ny tryghed. For forældrene, der måske mister den i forvejen ringe tillid til et system, der ikke finder deres kompetencer som forældre tilstrækkelig. Og for kommunen, der hænges ud og ikke udfører et tilstrækkeligt kvalificeret stykke arbejde i en kompliceret børnesag.

Thor er en af flere – årligt skifter 1.300 børn opholdssted. I hvert 5. tilfælde giver plejefamilierne op, fremgår det af tallene fra Danmarks Statistik. Men vi har ingen eksakt viden om hvorfor sammenbruddene sker.

Bettina Post nævnte i Deadline på DR2 den 25.1., at et skift af sagsbehandler kan være en indikator. Systemet mister opmærksomheden – og hurtigt mister plejefamilien grebet om situationen. Der er uden tvivl en del sandhed i dette udsagn. Vi

ved nemlig godt, hvilke familieplejeanbringelser der ikke bryder sammen.

Behandlingskrævende i familiepleje

Også svært behandlingskrævende småbørn anbringes nemlig, eksempelvis via Familieprojektet, der er en 28 år gammel institution, i specielt udvalgte og uddannede plejefamilier, og plejefamilie og barn følges omhyggeligt af særligt sagkyndigt personale fra anbringelsens første dag.

Skal anbringelsen lykkes og kontinuitet i barnets opvækst sikres skal plejefamilien nemlig uddannes, superviseres og vejledes endog meget tæt i hele anbringelsen, ikke mindst i anbringelsens første år. Lovens krav om minimum et årligt kommunalt tilsynsbesøg (i forslaget til Barnets Reform nu foreslået sat op til to) rækker her langt fra.

I forhold til et lille, måske abstinent spædbarn, skadet evt. som følge af mors misbrug af alkohol eller stoffer under graviditeten, skal alle kræfter sættes ind for at tilvejebringe det miljø, der allerbedst tilgodeser barnets udvikling – for barnet har få

ressourcer og skal ikke bruge kræfter på miljøskift.

Vi har siden 50'erne haft børnepsykiatrisk og psykologfaglig viden, der konkluderer, at disse små sårbare børn ikke kan tåle at opholde sig på en døgninstitution i længere tid. Hvor kompetent man her er, hvor godt man end forsøger at tilpasse miljøet med en kontaktperson for barnet mv. kan døgnmiljøet ikke lige så godt som en meget kompetent og veluddannet plejefamilie tilgode det skrøbelige barns behov for ro, struktur, stabilitet og tætte omsorgspersoner. Derfor er mange børn bedre placeret i en plejefamilie og ikke på en døgninstitution.

Nuancer i debatten, tak

Charlotte Guldborg fra Skodsborg Observationshjem påpegede i Deadline, at børnene skal udredes før anbringelsen – ellers risikerer vi, at plejefamilien bryder sammen til skade for barnet. Og det er korrekt at denne risiko ikke må løbes!

Vi er derfor nødt til at nuancere den igangværende debat.

Som børnesagkyndig igennem 15 år i et hav af tvangsfjernelsessager er jeg enig i, at de

små børn, der har været i forældrenes varetægt i måske flere år, før de skal døgnanbringes grundet en for ringe omsorg fra forældrene, ikke skal anbringes direkte i plejefamilien. De skal via en kvalificeret døgninstitution udredes og behandles, før de sluses videre til en god plejefamilie.

Men denne proces må ikke tage år – som vi desværre ikke så sjældent ser det. Børnene skal inden for en overskuelig periode ud i en dygtig og superviserbar plejefamilie, der får den nødvendige tætte støtte.

Og det lille nyfødte barn, der skal anbringes direkte fra en børneafdeling efter mødres misbrug under graviditeten, skal ikke nødvendigvis forbi en døgninstitution. Der er i forskningen intet belæg for at mene, at dette ophold vil være et gode for barnet. Dette barn bør ofte direkte i familiepleje – og her hurtigt få den basale tryghed og tæthed med et andet menneske, som alle spæde børn mest af alt behøver for at udvikle sig godt.

Men kravet er: Tæt støtte til plejefamilien! Det er ikke barne-mad at sikre rammer for det lille skrøbelige barn, det fordrer en plejefamilie der har ressourcer til at tage afsæt i barnets behov for optimal ro og struktur.

Myter om udredning

En sådan familie, som ikke sjældent har en pædagogisk, socialfaglig eller psykiatrisk baggrund, skal være særligt uddannet til denne opgave og følges som minimum en gang månedligt i et tilsyns- og vejledningsbesøg. Denne familie skal tilbydes løbende supervision i en super-

Lad børnene få denne mulighed og brug plejefamilierne – ikke nødvendigvis mere, men bedre og på vilkår, der sikrer de kvalificerede, lykkelige forløb med intensiv støtte og uddannelse i plejefamilierne og god hjælp til børnene

visionsgruppe for plejeforældre og tillige tilbydes videreuddannelse inden for de specialområder, der behøves. Plejefamilien skal have mulighed for 24 timer i døgnnet at kunne kontakte deres specialuddannede konsulent, såfremt nye spørgsmål trænger sig på.

Er disse forhold på plads, SÅ lykkes anbringelserne, og der sker ingen sammenbrud!

I gennem 28 år er således kun tre anbringelser i Familieprojektet ophørt – og alle fordi der var uventede begivenheder i plejefamilierne i form af eksempelvis uhelbredelig sygdom. I samme periode har flere hundrede børn fået en lykkelig opvækst i en familie, der blev deres, og som de i voksenalderen fortsat har tæt kontakt til. En familie for livet – ud over den biologiske familie, barnet måske stadig (men ikke altid) har kontakt til.

Det er en myte, at alle skrøbelige spæde- og småbørn skal over døgninstitutionen for at blive udredt, det vil sige undersøgt, før en anbringelse i en plejefamilie kan finde sted. Udredning kan sagtens finde sted i en plejefamilie – eller rettere med plejefamilien som base ved hjælp af dygtige børnepsy-

kologer og børnepsykiatere der af kommunen anmodes om at foretage vurderingen.

Nogle plejefamilier har en tilknytning til en døgninstitution. I disse tilfælde kan undersøgelse af børnene foregå på døgninstitutionen, hvor ekspertisen er til rådighed – alt imens børnene er sikret den rolige ramme omkring deres hverdag, som plejefamilien udgør.

Visse småbørn skal først på institution – men langt fra alle

Det er, som fremhævet af Charlotte Guldberg, korrekt, at en del af de for sent anbragte børn – hvor den forebyggende indsats i familien har spillet fallit - har godt af en kortere periode med ro på en kompetent institution før de udsluses til en plejefamilie med en god viden om, hvad de rummer, som plejefamilien kan læne sig op ad. De spæde og helt små børn, der lykkeligvis anbringes direkte fra fødegangen eller børneafdelingen, behøver der imod ofte ikke en indledende placering på institution – og det er i forskningen påvist, at disse børns evne til tilknytning senere i livet vanskeliggøres, såfremt et sådant ophold varer mere end tre måneder.

Mange interesser i spil

Det ville være lykkeligt om snævre interesser kunne ekskluderes og børnenes behov sættes i fokus i den igangværende vigtige debat i forbindelse med forslaget til Barnets Reform, der nu er fremlagt.

Der er rigtig mange stillinger i spil på døgninstitutionerne – og i plejefamilierne. Og interesserne varetages af én og samme organisation – Socialpædagogerne – der i den igangværende debat forsøger at balancere.

KL vil som regeringen gerne blandt andet af økonomiske grunde bruge plejefamilierne mere. Interesserne stritter i alle retninger men få taler børnenes sag.

Det ændrer ikke ved det faktum, at det er bedst at vokse op i en god (pleje)familie, der bliver ens egen end at pendle mellem døgn- og familieplejetilbud.

Lad børnene få denne mulighed og brug plejefamilierne - ikke nødvendigvis mere, men bedre og på vilkår, der sikrer de kvalificerede, lykkelige forløb med intensiv støtte og uddannelse i plejefamilierne og god hjælp til børnene. Ikke som i Thors sag!

Det er dog evident, at den meget kvalificerede familieplejeanbringelse med intensiv støtte faktisk også er en økonomisk gevinst og kan etableres for det halve af udgiften til et døgninstitutionsophold: Mere kontinuitet og kvalitet for pengene. Men det er ikke det vigtigste. Det er hensynet til helheden og sammenhængen i barnets opvækst. ■

SOCIALPÆDAGGERNE I MEDIERNE

Benny Andersen i TV Avisen DR, TV Avisen, 25. januar

Hvis man skal undgå ulykkelige brud i anbringelser, kræver det ikke mindst, at kommunerne gennemfører en grundig udredning af barnet, forbereder plejefamilien på det aktuelle barn og at kontakten til de biologiske forældre sikres, siger Benny Andersen i et interview i TV Avisen, hvor han blandt andet efterlyser en garanti fra Karen Ellemann på, at regeringen vil sørge for, at den nødvendige udredning sker.

Benny Andersen i Radioavisen DR, Radioavisen, 25. januar

Der skal ske en grundig udredning og observation af børn inden de anbringes, ellers risikerer man ulykkelige brud i anbringelsen, siger Socialpædagogernes næstformand Benny Andersen i en kommentar til den omtalte Thor-sag.

En anbringelse skal være den rigtige første gang Altinet.dk, 26. januar

'Thor-sagen' er anskuelighedsundervisning i, at hvor vigtigt det er, at kommunerne gennemfører en grundig udredning af et barn. Inden det placeres i en familiepleje, siger Socialpædagerne. Med udgangspunkt i en konkret sag, hvor et tvangsfjernet spædbarn skifter plejefamilie tre gange på et halvt år, har Danmarks Radio taget fat i problemet med de såkaldte 'svingdørs-børn'. Socialpædagogernes næstformand Benny Andersen siger i en kommentar til sagen: 'Sagen er et ulykkeligt eksempel på når en anbringelse ikke lykkes. Og det sker desværre. Og hver gang er det barnet, der betaler den høje pris. Vi håber, at der med Barnets Reform kan komme ekstra fokus på barnets rettigheder og behov, og at kommunerne skærper deres ansvar i forhold til det helt nødvendige udredningsarbejde, der skal ske hver gang et barn skal fjernes fra hjemmet. Hvordan skal de ellers kunne finde lige det tilbud, der passer til det konkrete barns behov og krav.'

Anbringelse skal være rigtig første gang**Ritzau, DR, P1 Radioavisen, Herning Folkeblad, Morsø Folkeblad, 25. januar**

Anbragte børn skal tilbydes det rigtige tilbud første gang, og ikke som det er sket i Thor-sagen, hvor den lille dreng, der nu er et halvt år, har været anbragt i tre forskellige plejefamilier, mener Socialpædagerne.

'Vi håber, at der med Barnets Reform kommer ekstra fokus på barnets rettigheder og behov, og kommunerne skærper deres ansvar i forhold til det nødvendige udredningsarbejde, siger Socialpædagogernes næstformand,' Benny Andersen.

Ifølge Benny Andersen er det for ensidigt at fokusere på, at tvangsfjernede børn skal i familiepleje. Familiepleje er en god og fornuftig løsning for rigtig mange børn, men det kræver en faglig forberedelse af plejefamilie, en grundig udredning og også forberedelse af de biologiske forældre, før det kan lykkes. 'Flere af landets højt specialiserede døgninstitutioner har rigtig gode erfaringer med at uddanne et korps af familieplejere, så børnene kan anbringes efter en grundig udredning og behandling på døgninstitutionen,' siger han. Benny Andersen mener, at den store prøve kommer til at stå i at få kommunerne til at leve op til deres ansvar og til lovens intentioner.

Erkender fejl ved anbringelser**Danske Kommuner, 25. januar**

Det er ikke ideelt, at en dreng på seks måneder nu er hos sin tredje plejefamilie, lyder det fra Tønder Kommune. Forvaltningschef Viggo Christensen, erkender, at forløbet på ingen måde er gået efter planen. Sagen har fået eksperter og politikere til at rykke ud med hård kritik af Tønder Kommune. Socialpædagogernes næstformand Benny Andersen mener, at forløbet understreger det vigtige i, at kommunerne foretager en grundig udredning af potentielle plejefamilier. 'Vi håber, at der med Barnets Reform kan komme ekstra fokus på

barnets rettigheder og behov, og at kommunerne skærper deres ansvar i forhold til det helt nødvendige udredningsarbejde, der skal ske, hver gang et barn skal fjernes fra hjemmet,' siger han.

Harme over behandlingen af Thor**DR.dk og DR-Update, 25. januar**

Fra flere sider er der undren over Tønder Kommunes håndtering af sagen om drengen Thor, der blev kendt sidste år, hvor hans forældre bortførte ham for at undgå en tvangsfjernelse. I aftes afslørede 21 Søndag, at Thor siden har været anbragt i tre forskellige plejefamilier. De konservatives socialordfører Vivi Kier kalder det en fejlvurdering, at Thor blev anbragt i en plejefamilie, som ikke magtede opgaven. Men Thors sag er desværre ikke enestående, siger næstformand for Socialpædagogernes Landsforbund, Benny Andersen.

'Thor er et eksempel, der har været tidligere eksempler, og vi vil få flere eksempler, hvis man ikke fra lovgivnings side sikrer, at der sker en udredning og en observation,' siger Benny Andersen. Socialpædagogernes Landsforbund foreslår, at man anbringer tvangsfjernede børn på hjem med professionelle plejere, indtil den helt rette plejefamilie er fundet. En ide som Socialdemokraterne og SF støtter.

Samspil mellem økonomi og faglighed**Debatindlæg af Søren Kjær, direktør, Børn og Skole, Randers Kommune, i Randers Amtsavis, 21. januar**

Kredsformanden for Socialpædagerne Østjylland Verne Pedersen skriver i et læserbrev den 5. januar, at Randers Kommune spiller 'Russisk roulette med anbragte unge'. Det gør Randers Kommune ikke. Børn og familieafdelingen gennemgår alle sager om anbragte unge med henblik på at vurdere muligheder for alternative og billigere foranstaltninger for de unge.

Socialt og økonomisk ansvar Debatindlæg af Hans Halvorsen, rådmand, sociale forhold og beskæftigelse, Århus, i Jyllands-Posten, 17. januar

Det er ikke helt korrekt, når kredsformanden for socialpædagerne i Østjylland, Verne Pedersen, her i JP Århus i et læserbrev 8/1 skriver, at vælgerne ikke er blevet informeret om de økonomiske udfordringer på det sociale område. Det stod nemlig allerede klart, da et bredt flertal i byrådet indgik forlig om budgettet for 2010-2013. Det var i september. To måneder før kommunalvalget. At det koster penge at have en ordentlig og værdig socialpolitik, er jeg helt enig med Verne Pedersen i. Derfor glæder det mig også, at byrådet netop i forbindelse med budgetforliget tilførte det sociale område 92 mio. kr. netto i 2010. Uden de penge skulle vi have skåret mere end 150 mio. kr. væk. Det ville have gjort virkeligt ondt.

Fortsat fokus på Barnets Reform**Altinet.dk, 15. januar**

Dansk Socialrådgiverforening og Socialpædagogernes Landsforening lover fortsat fokus på Barnets Reform. Det står klart, efter Altinet har spurgt de to foreninger, hvor de vil have deres fokus frem mod sommerferien. Kirsten Nissen, formand for Socialpædagogernes Landsforbund: 'Det vigtigste bliver at følge vedtagelsen af Barnets Reform og implementeringen af den. Det haster, for lige nu sker der nogle forfærdelige ting ude i kommunerne. Her ser man anbragte børn blive sendt hjem til forældrene, selv om det er skadeligt for barnet. Det sker udelukkende af økonomiske årsager. Her håber vi, at Barnets Reform kan være med til at øge fokus på barnets rettigheder.'

Redaktionen er afsluttet tirsdag den 26. januar 2010. Se flere presseklip på www.sl.dk/slmedierne

SYNSPUNKT

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage alle læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 400 ord, svarende til cirka 2.000 anslag. Læserbreve med injurerende indhold kan afvises.

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Vi optager kun synspunkter fra medlemmer og abonnenter. Synspunkter må højst fylde 1.600 ord svarende til cirka 8.000 anslag.

Læserbreve og synspunkter der bringes i bladet offentliggøres også på internettet.

Vi modtager helst indlæg pr. e-mail: redaktionen@sl.dk, men indlæg kan også sendes til: Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
tlf. 3396 2800

Deadline for læserbreve til nr. 04/10 er mandag den 8. februar 2010 kl. 12.00

Det socialt formbare barn

Af Thomas Klint, socialrådgiver og privatpraktiserende psykolog

Der synes at have sneget sig en uheldig tendens ind i institutionspædagogisk praksis og i småbørnsopdragelse om 'det kompetente barn'. Konkret udmønter det sig i en overvurdering af børns sociale og følelsesmæssige færdigheder.

Det er problematisk, idet manglende voksen regulering og guidning øger risikoen for adfærdsproblemer senere i livet. For ingen vil lege med børn (eller voksne), som ikke kan problemløse konstruktivt og regulere deres vrede og frustrationer i samspil med andre.

For barnet er ikke født kompetent, men socialt formbart. Netop denne præmis skal vi tage højde for og regulere/forme i vores omgang med børn på en sådan måde, at vi voksne hverken forventer over evne, eller modsat pakker vores børn ind i vat og løser alle tingene for dem med instrukser.

Vi skal derimod gradvist lære dem problemløsnings- og reguleringsfærdigheder, og det er en lang sej proces, som skal gribes strategisk an og trænes

igen og igen af både forældre og pædagoger omkring barnet.

Men hvad er det for en praksis, som jeg taler om? Et eksempel: Jeg blev kontaktet af en kvinde i Psykologhuset Odense, som ønskede rådgivning. Hun fortalte, at hendes datter for få måneder siden var startet i børnehaven. Den anden dag ved afhentning, havde pigen haft et stort hævet blåt mærke på kinden.

Kvinden havde spurgt en pædagog om, hvad der var sket og svaret havde været: 'Det ved jeg faktisk ikke, men man får jo nogle knubs i børnehaven, når man skal lære hierarkiet i gruppen'. Dette svar havde ikke beroliget moderen, og hun var gået videre med sagen til lederen af institutionen.

Det viste sig, at pigen havde været inde i et tumlerum, som pædagogerne ikke havde direkte opsyn med. Tanken bag var, at børnene skulle have et 'fristed', hvor de ikke blev overvåget. Her havde hun forsøgt at være med i en leg og vist ikke lige forstået legereglerne for denne leg, hvorved en 4-årig havde sagt: 'Du må ikke være med, du er dum', og havde slået hende med en træklods.

En pædagog var kommet til, og havde trøstet den lille og sagt, at hun jo hellere måtte blive væk fra de 'store drenge'. Hun havde derefter sagt til drengen, at den adfærd ville hun ikke se og sendt ham ud af tumlerummet, hvorefter han havde fået et hysterisk raserianfald.

Hvad lærte de?

Så hvad er problematisk med denne praksis? Er det ikke uundgåeligt, at der opstår konflikter? Jo, det er super normalt og helt uundgåeligt, og børn skal lære selv at håndtere dem. Det er måden, vi som voksne håndterer og guider børnene under og efter konflikten, og den læring de tager med sig, som også er vigtig her. Lad os dykke ned i eksemplet og se på læringen for de involverede.

Den lille pige gav i de følgende dage udtryk for øget ængstelighed og ville ikke tæt på 'de vilde drenge'. Den implicite og eksplicitte læring for hende (selv om hun selvfølgelig ikke ville kunne formulere det sådan) var vel noget i stil med: 'De større børn er farlige og jeg skal ikke stikke snuden frem'. Samtidig lærte hun om jungleloven – 'den stærkeste styrer' – og

hun lærte måske også (hvis det gentager sig mange gange) en strategi om at bøje af, når andre viser aggression, hvilket kunne være kimen til en underdanig 'flinkeskole'-strategi.

Drengen, som slog, blev bekræftet i, at konflikter kan løses korporligt og fik forstærket en adfærd, som han ikke kan bruge til noget senere i livet. Manglende vredesregulering duer hverken i skolen, parforholdet eller på en arbejdsplads. Læringen for ham var måske også: 'De voksne er dumme, og jeg skal kun slå, når ingen ser det og ellers benægte alt'.

Desværre fik han i dette eksempel ikke andre alternativer til at slå. Pigens mor mistede en portion tillid til, at institutionen kunne drage omsorg for hende barn og kom på konfrontationskurs med institutionen, som hun mistænkte for tænke, hun var en pylremor.

Nej – på den rigtige måde

Tilbage til det socialt formbare barn. Vi ved fra psykologien, at vi fødes med 'kimen' til både aggressive og altruistiske træk, men det ligger så som 'computerprogrammer', som skal aktiveres og trænes som enhver anden muskel. Barnet er altså ikke født kompetent med udviklede færdigheder, hvor vi kan sidde tilbagelænet og med sindsro sige: 'Det klarer de selv, og vi skal ikke blande os, for de skal nok selv finde ud af det'. Fordi dét, børn lærer, er desværre ofte noget andet, end det vi tror og ønsker, de skal lære. Vi skal ned i børnehøjde og huske på, at der ikke er nogen, som lærer noget konstruktivt af at

At lære vores egne og andres børn konstruktiv problemløsning og følelsesregulering er en af de bedste gaver, vi kan give dem

blive kaldt 'dumme dig', 'Du må ikke være med', blive truet eller slået i hverken pudrummet eller sandkassen. Tværtimod fører det til forstærkning af enten mod-aggression, mobbeadfærd eller en usund pleaser-adfærd.

Det er helt ok at lære børn, at de må sige nej, men måden, hvorpå barnet udtrykker sit nej, kan justeres. Vi kan råbe og 'slå det ud', eller vi kan sige det roligt, og hvis den anden ikke respekterer nej'et, kan vi eventuelt hente en voksen til at hjælpe.

Eller som jeg hørte en 4-årig sige til et andet barn: Du kan ikke være med nu, men om lidt, hvor vi skal køre på cykler, må du gerne være med. Det er konstruktivt og udtryk for en høj følelsesmæssig IQ. Det er her, vi voksne skal rose denne pro-social adfærd og guide barnets sociale formbarhed, så den ikke 'løber løbsk'.

Spørge, rose og guide

Men hvordan kan vi gøre det konkret? Relateret til den aktuelle ringe normering i daginstitutioner, kræver det selvsagt meget vågne og kompetente pædagoger, og det er de fleste heldigvis også.

Bogen 'De utrolige år' af børnepsykologen Carolyn Webster Stratton kan anbefales som en letlæst og praktisk håndbog for både pædagoger og også forældre. Jeg vil her komme med et par bud på, hvordan situationen med pigen og drengen kunne være håndteret.

Den voksne kunne her (og i alle andre lignende situationer) have sat sig med drengen og pigen og trænet problemløsning.

Hjælpe spørgsmål kunne konkret være: Hvad skete der? Dette for at høre hvert barns forståelse af situationen (spørg ikke hvorfor de slog mv. for det aktiverer bare forsvarsposition). Hvordan har du det? Hvordan tror du han/hun havde det, da du gjorde det? Hvordan tror du, at han/hun har det nu? Dette kan få børnene til at tænke over deres følelser og adfærd og styrke deres indfølelse.

Næste trin kunne være: Hvordan kan vi løse det her? Kan du komme på noget andet du kunne have gjort? Hvad kan du/I gøre for at bevare roen? Kunne du have talt til 3? Kunne du have hentet en voksen?". Her kan vi (i børnehøjde) engang imellem snakke med børnene og opmuntre dem til

at komme med løsningsforslag og se på positive og negative konsekvenser ved ideerne. Rose dem for ideerne og guide dem, for derved sætter viden sig bedre fast. Ellers bliver der kun tale om en social kontrol, som kun holder når der er voksenovervågning. Det bremser ikke uheldig adfærd på sigt.

Dernæst kunne pædagogen have fortalt om episoden (de store konflikter) til både pigens og drengens forældre ved afhentning. Dels for at berolige moderen, men også for at begge forældre kan forholde sig til episoden og deres børns adfærd. Her skal vi som professionelle ikke blive fanget i en misforstået hensynbetændelse, hvor vi ikke vil belemre forældre. Det er selvfølgelig vigtigt, at forældrene ikke skal have den viden for at efter-sanktionere, for barnet skal have ro og selv 'fordøje' det.

Men de kan bruge viden om deres barns adfærd konstruktivt, og have det i baghovedet, og se drengens aggression som et udtryk for, at der fortsat er behov for træning af sociale færdigheder. Og derfor som noget de kan snakke om hjemme og rollespille gennem deres egen leg med barnet en anden dag.

At lære vores egne og andres børn konstruktiv problemløsning og følelsesregulering er en af de bedste gaver, vi kan give dem. Ved fortsat træning og omsorg skal vi som kompetente voksne guide barnets sociale formbarhed – uden at pakke dem ind i vat – og derved bidrage til, at vores børn bliver socialt kompetente og øge sandsynligheden for at de får et godt socialt balanceret liv. ■

KREDSNYT

LILLEBÆLT

Lillebælt seniorer

15. februar kl. 9.30

I Danmarksgade 16 Odense. Vi starter med et rundstykke, Kløkken 10.00 fortæller Marie Finne om sine 40 år på søen som 'gnis'. Arrangementet er gratis, men tilmelding nødvendig (kontoret 7248 6400 eller lillebaelt@sl.dk).

Cafe arrangement for familieplejere

1. marts kl. 9.30 – 12.00

Emne: Barnets reform. Der sættes særligt fokus på, hvordan Barnets Reform vil påvirke familieplejeområdet. Hvordan vil familieplejeområdet udvikle sig med Barnets reform? Hvilke forventninger og ønsker har familieplejerne til den fremtidige udvikling? Ægtefæller og familieplejere, der ikke er medlemmer af socialpædagogerne Lillebælt, er også velkomne. Tilmelding senest 25. februar til: lillebaelt@sl.dk eller tlf. 72 48 64 00.

MIDTSJÆLLAND

Generalforsamling i leder- og mellemlidersektionen

4. marts kl. 12.00 – 16.00

Næstved Hallens Restauration, Rolighedsvej 2, 4700 Næstved. Dagen er åben for alle ledere og mellemledere i de 2 kredse. Oplæg om Social kapital ved professor Tage Søndergaard Kristensen. Med efterfølgende spørgsmål og debat. For inspiration: Se Socialpædagogen nr. 18 fra 4. september. Ligeledes kan det anbefales selv at forberede sig ved at lade arbejdspladsen besvare 'De 4 spørgsmål'. Se spørgsmålene i november 2009 Tilmelding sker til en af kredsenes på mail senest den 22. februar 2010. storstroem@sl.dk eller midtsjaelland@sl.dk

NORDJYLLAND

Generalforsamling for seniorerne

3. marts kl. 17 – 21

Generalforsamling i Sektionen for pensionister og efterlønsmodtagere i Socialpædagogerne Nordjylland i SL's mødelokale, Skansevej 90B,

9400 Nørresundby. Kl. 17: Generalforsamling. Kl. 18: spisning. Kl. 19: Foredrag 'Det ukendte Nordjylland' ved forfatteren Helge V. Qvistdorff. For yderligere informationer tjek hjemmesiden www.sl.dk/nordjylland. Tilmelding senest 23. februar til Socialpædagogerne Nordjylland, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby, tlf. 7248 6100, fax 7248 6120 eller e-mail nordjylland@sl.dk med oplysning af navn og cpr. nr.

NORDSJÆLLAND

Temaarrangementer på Pædagoguddannelsen Nordsjælland foråret 2010

Arrangementerne afholdes på Carlsbergvej 14, 3400 Hillerød. Alle arrangementer er gratis. Læs mere om arrangementerne på kredsens hjemmeside. Hold også øje med hjemmesiden Pædagoguddannelsen Nordsjælland for yderligere uddybning af de enkelte arrangementers indhold cirka 14 dage, inden det pågældende arrangement finder sted. På hjemmesiden har man også mulighed for at meddele sin deltagelse i de enkelte arrangementer.

Dagarrangementer

23. februar kl. 9 – 11.30

Musik og læring. v. Elsebeth Kirk.

23. marts kl. 9 – 12.00

Væsentlige dilemmaer med henblik på fremtiden for børn og voksne med nedsat psykisk og fysisk funktions-evne. v. Birgit Kirkebæk.

18. maj kl. 9 – 12.00

En kritisk diskussion af umyndiggørelse af pædagoger i nutidens samfund. v. Jens Erik Kristensen.

Aftenarrangementer

9. februar kl. 19.30 – 21.30

Foredrag om børn og unges brug af digitale medier. v. Dorte Olsen.

9. marts kl. 19.30 – 21.30

Oplæg om pædagogers faglighed set i sammenhæng med inklusions- og eksklusionsprocesser i dagtilbud. v. Janne Hedegaard Hansen.

13. april kl. 19.30 – 21.30

Glæden ved idræt, sport og bevægelse. v. Lise Kissmeyer.

4. maj kl. 19.30 – 21.30

Narrativitet som Pædagogisk Praksis. Hvad skal vi med din og min livshistorie? v. Lone Kaae.

Cafemøde for familieplejere

3. marts kl. 11 – 14

Sammen med Kreds Storkøbenhavn. Tilmelding er ikke nødvendig.

STORKØBENHAVN

Cafemøde for familieplejere

3. marts kl. 11 – 14

Sammen med Kreds Nordsjælland. Tilmelding er ikke nødvendig.

LO faglige seniorer Møde i Amager kulturcenter

12. marts kl. 10

Evaluerings- og nederholdning: 'Hvordan var arrangementerne? Kan de gøres bedre?' Tilmelding ikke nødvendig.

Besøg i Cisterne i Søndermarken

14. april kl. 10.15

Mødested overfor hovedindgangen til ZOO i Valby. Efter en rundvisning i Cisterne, vil der efterfølgende være en frokost i 'De små haver'. Pris 100 kr. Indbetalingsfrist: 31. marts. Du er først tilmeldt denne tur, når du har betalt. Tilmelding: tlf. 2489 1061 / seniorerne@yahoo.dk

Ferietur til Stockholm-Helsingfors

21. – 25. august

Stockholm 2 dage + byrundtur. 2 dage med Silja Lines luksusskib. Heraf 1 dag i Helsingfors inkl. byrundtur. Program over turen fås ved tilmelding. Halvpension. Pris 3700,- tillæg for eneværelse / enekahyt 625,- Tilmeldingsfrist 31 marts 2010 efter først til mølle princippet. Tilmelding fra 15. januar skal ske til Klingenberg-Rejser, tlf. 5852 3200 eller www.info@klingenberg-rejser.dk

Generalforsamling for seniorerne

4. marts kl. 16

Socialpædagogerne lokaler på Hejrevej 43, 4.sal. 2400 NV. Indkomne forslag skal være sektionen i hænde senest 18. februar.

Der vil være spisning efter generalforsamlingen, derfor er tilmeldingsfristen 25. februar 2010. Tilmelding: seniorerne@yahoo.dk / tlf 2489 1061.

STORSTRØM

Cafémøder for familieplejere i Lolland Kommune

Socialpædagogerne Kreds Storstrøm Familieplejenetværket Lolland Kommune. Vi vil prøve noget nyt: Vi holder café møder, den første tirsdag i hver måned (lundtagen juni, juli, august), fra kl. 9.30 – 13.00. Møderne afholdes hos 3F, Havnegade 19, Nakskov. Ingen tilmelding til møderne, så bare mød op. Medbring selv kaffe/te/brød. Dagsorden på møderne bliver:

- Orientering fra styregruppen.
- Debat om aktuelt emne
- Snak om løst og fast.

Netværksmøde for familieplejere

23. februar kl. 10.00 – 12.00

BUPLs lokaler, Kirketorvet 11, 4760 Vordingborg. Emne: Barnets reform, hvad betyder den for dig og dine plejebørn? Vi starter nyt netværk op, så kom og vær med, vi har brug for hinanden, som kollegaer og sparingspartnere. Vi planlægger at holde møde den sidste tirsdag i hver måned. Kontaktperson: Anette Worregård, tlf. 5581 7238 Har du lyst til at være med, så bare mød op. Ingen tilmelding.

Generalforsamling i leder- og mellemlidersektionen

4. marts kl. 12.00 – 16.00

Se detaljer under Midtsjælland.

Generalforsamling i Seniorsektionen

10. marts kl. 12.00

SL's lokaler, Kæpøgårdsvej 2 C, 4840 Nørre Alslev. Evt. forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde 10 dage før GF afholdelse. Valg af kasserer + bestyrelsesmedl. Af hensyn til et mindre traktememt skal du tilmelde dig - se hvor du tilmelder dig herunder. Skulle nogen have forlagt vedtægterne, kan de fås ved henvendelse til P.E. Christensen på nedenstående nr. Tilmelding til formand for seniorsektionen P. E. Christensen tlf. 5572 7634 eller på mail pechr@webspeed.dk

Ferietur til Stockholm-Helsingfors

21. – 25. august

Se detaljer under Storkøbenhavn.

SYDJYLLAND

Seniorerne En dansker udvander til Canada

3. marts kl. 19.00

Metal's lokaler, Seminarievej 9, Ribe. Oplægsholder Richard Kværnø fortæller om et familiemedlem, der udvandrede til Canada i 1929 – hvordan tiden gik frem til 2005, hvor han besøgte Canada. Der vil være lysbilleder fra turen. Kom og oplev den fantastiske fortæller, der gør oplevelsen levende. Tilmelding senest 24. februar til Anne Storgaard, tlf. 7542 2756 eller 2292 7771.

Kursus i forhandlings- teknik for familieplejere

2. og 3. marts

3F, Galgenbjergvej 4, 6000 Kolding.

Se invitationen på vores hjemmeside: www.sl.dk/syddjylland
Tilmelding senest 20. februar 2010
til: syddjylland@sl.dk

ØSTJYLLAND

Generalforsamling i SeniorLauget

24. februar kl. 17.00

SL's lokaler, Frichsparken 42 C st., 8230 Åbyhøj. Inden generalforsamlingen vil Knud Ejner Jessen, der har en fortid som pædagog og konsulent i det tidligere Ribe Amt, holde et oplæg om livskvalitet for os tidligere pædagoger. Hvad er der til os, når vi for sidste gang har lukket døren til institutionen?

Kl. 19.15 holdes generalforsamlingen. Dagsorden ifølge lovene. Medlemmer på valg er villige til at modtage genvalg, men bestyrelsen ønsker sig suppleret med yderligere en suppleant. Af hensyn til forplejningen skal tilmelding ske til: Steen H. Eriksen, she@vestdjursnet.dk eller Jens Josiassen, jenssesther@mail.dk

Vikarservice til dag- og døgninstitutioner
Kommer på hele Sjælland

Krømlingevej 10
4700 Næstved
Tlf.: 2745 8037
Fax: 5554 0090
info@best-choice.dk
www.best-choice.dk

Telefontid fra 06-24

HILDEBRAND INSTITUTTET

Psykoterapeut uddannelse med speciel vægt på analyse og behandling af mennesker udsat for omsorgssvigt eller overgreb.

Udannelsen er evalueret af Reflektor og opfylder de vejledende kvalitetskriterier.

Næste hold starter august 2010.

Henvendelse www.evahildebrand.dk

Vivian Hansen 6268 1845

Kognitiv Center Fyn

Kognitiv Center Fyn udbyder 4 kurser:

Intensivt Mindfulness-kursus Trin 1 og Trin 2 - med 2 undervisere.

4-dages kursus i Kognitiv Mindfulness Meditation – nyeste evidensbaserede metode inden for den kognitive tradition. En form for opmærksomhedstræning, hvor man opøver evnen til at være til stede i nuet. Anvendes bla. til kroniske smerter, stress, angst og depression.

Trin 1: 27-28/4-2010 + 17-18/6-2010, internat. Tilmeldingsfrist: 15. februar 2010.
Formål: At lære metoden og bruge den på sig selv.

Trin 1 ekstra: 26-27/8-2010 + 13-14/9-2010, internat. Tilmeldingsfrist: 1. juli 2010.

Trin 2: 28-29/10-2010 + 25-26/11-2010, internat. Tilmeldingsfrist: 1. august 2010.
Formål: At lære at træne/lave kurser for andre – for deltagere m. erfaring m. Mindfulness svarende til trin 1.

Pris pr. kursus: Kr. 7.550 inkl. fuld forplejning, ophold og 2 undervisere.

Grunduddannelse, niveau 1, i Kognitive Behandlingsformer

14-dages grundkursus i kognitive behandlingsformer.

Opstart Grund A: 6/9-2010 - 8/2-2011.

Opstart Grund B: 23/8-2010 – 21/1-2011

Sidste tilmeldingsfrist: 15. juli 2010.

Videreuddannelse, niveau 2, i Kognitive behandlingsformer.

14-dages videreuddannelse i kognitive behandlingsformer (personer som i forvejen har et vist kendskab til kognitiv behandling.)

Opstart: 15/9-2010 -12/4-2011.

Sidste tilmeldingsfrist: 1. august 2010.

Pris: Kr. 15.350 pr. uddannelse (inkl. forplejning). Sted: Odense.

Tilmelding og yderligere oplysninger af kursusindhold se:

www.kognitivcenterfyn.dk eller kontakt sekretær Yvonne på tlf. 51240450, tlf. tid onsdag og fredag kl. 9-13.

Lundens Bondegårdsferie - handicap ingen hindring!

1. april 2010 åbner Lundens Bondegårdsferie:

- Handicapvenlige lejligheder med bl.a. loftslift og hæve/sænke senge.
- Sansehave og sanserum.
- Legeplads.
- Heste, geder, kaniner, hunde og katte.
- Åbent landbrug hos den økologiske nabogård.
- Ren sønderjysk natur så langt øjet rækker!

15% rabat ved alle bookinger de første 3 åbningsmåneder eller ved booking allerede nu!

*"Oplevelsesgaranti for alle
- med eller uden handicap!"*

www.lundensbondegardsferie.dk

KALENDER

Omtale i vores aktivitetskalender må højst fylde 50 ord, dvs. arrangementets titel, tid og sted, deltagerbetaling, optagelseskræfter og frister.

1. marts 9:00 – 15:30
Temadag: Mobning og chikane på arbejdspladsen – ikke hos os!
 Mødested: Hotel Nyborg Strand
 Den 1. april 2010 skal arbejdsplad-

serne skal have udarbejdet retningslinjer for indsatsen mod vold, mobning og chikane. Derfor afholder Socialpædagogerne en temadag for ledere, tillidsrepræsentanter og sikkerhedsrepræsentanter, hvor deltagerne får ny viden og inspiration til at udarbejde nye retningslinjer eller forbedre eksisterende retningslinjer om mobning og chikane. Læs mere og tilmeld dig på www.sl.dk/kalender
 Arrangør: Socialpædagogerne.

8. marts 09:00-15:30
MED-temadag
 Mødested: Severin Kursuscenter, Skovsvinget 25, 5500 Middelfart
 Temadagens formål er at understøtte forbundets repræsentanter i hoved- og områdeudvalgene i deres arbejde. Målgruppen er tillidsrepræsentanter,

som repræsenterer Socialpædagogerne og øvrige LO-grupper i MED/SU hoved- eller områdeudvalg. Læs mere og tilmeld dig på www.sl.dk/kalender

25.-26. marts
Landsmøde
Socialt Leder Forum

Sted: Hotel Nyborg Strand
 Konference for ledere, souschefer/stedfortrædere og andre med ledelsesmæssig interesse ved bo/samværs/aktivitetstilbud for udviklingshæmmede. Herudover er personer med ledelsesansvar for forvaltningerne i kommuner, regioner og interesseorganisationer velkomne.
 Tilmelding og yderligere oplysninger på www.socialtlederforum.dk eller Socialt Leder Forums sekretariat: tlf. 6471 5993 / mail@socialtlederforum.dk

midt
 regionmidtjylland

Efteruddannelse: Tab og traumer - komplicerede livsforandringer

Uddannelsen vil kunne godkendes som det fjerde år ved uddannelse til psykoterapeut MPF

6 moduler á 4 dage over 1½ år. Start august 2010.

Undervisere: cand.psych., specialist i psykoterapi og supervision Solvej Sangild og socionom og psykoterapeut MPF Lise Nielsen.

Folder om uddannelsen og ansøgningskema findes på www.auhrisskov.dk/uddannelse/kurser.
 Yderligere oplysninger: uddannelseskonsulent Gitte Brunebjerg, tlf. 7789 2328

Århus Universitetshospital, Risskov
Uddannelsesafdelingen

SPÆNDENDE FERIESTED VED DEN TYRKISKE VESTKYST

HOTEL KARANFIL (OVER FOR SAMOS)

Ledigt i uge 19, 33, 34, 35, 36 og 39

Velegnet feriested for handicappede og personale
 Naturskønt og kulturrigt område med dejlige strande og imødekomende lokalbefolkning

8615 8681 · www.karanfil.dk · birthe_dk@hotmail.com

SOCIALPÆDAGOGERNES KLAGENÆVN

Hvis du vil klage...

Hvis du mener, at der er begået fejl eller forsømmelser ved behandling af din sag – enten i kredsen eller i forbundet – kan du få din klage behandlet af Socialpædagogernes Klagenævn.

For at Socialpædagogernes klagenævn kan behandle en sag, skal du først have udnyttet det interne klagesystem i Socialpædagogernes. Sagen må endvidere ikke være rejst ved domstolene.

Klagenævnet består af en dommer samt to medlemmer af Socialpædagogerne. Nævnet er uafhængigt af Socialpædagogerne og nævnets udtalelser er vejledende.

Hvad kan du klage over:

Du kan klage over sagsbehandlingen i Socialpædagogerne i individuelle medlemssager, hvor du som medlem har en væsentlig, individuel interesse. En individuel medlemssag er eksempelvis en afskedigelsessag, en arbejdsskadesag, en social sag eller en lønsag, hvor Socialpædagogerne har bistået dig.

Du kan ikke klage over forbundets kollektive interessevaretagelse, eksempelvis overenskomstresultat, eller generelle fagpolitiske beslutninger truffet af forbundet.

Klagevejledning:

Ved sagens afslutning vil du modtage en klagevejledning fra Socialpædagogerne.

I forbindelse med indgåelse af indivi-

duelle lønaftaler vil du ikke modtage en klagevejledning. Du har dog fortsat mulighed for at klage over Socialpædagogernes bistand i forbindelse med indgåelse af lønaftaler.

Klagefrist:

Din klage skal være Socialpædagogerne/Klagenævnet i hænde senest fire uger efter at du har modtaget afgørelsen. I forbindelse med individuelle lønaftaler er der ingen klagefrist.

Kreds niveau:

Hvis du vil klage over fejl og forsømmelser i forbindelse med en sag, der er behandlet i kredsen, skal du først klage til kredsbestyrelsen.

Forbunds niveau:

Hvis du er utilfreds med kredsbestyrelsens afgørelse, kan du herefter klage til Socialpædagogernes Forretningsudvalg.

Klagenævn:

Såfremt du er utilfreds med Forretningsudvalgets afgørelse, kan du klage til Socialpædagogernes Klagenævn. Klagenævnet har adresse udenfor Socialpædagogerne og din skriftlige klage skal derfor sendes til:

Socialpædagogernes Klagenævn
c/o landsdommer Tine Vuust
Østre Landsret
Bredgade 59
1260 København K

Trivsel og mobning – hos os?

Af Allan Andersen,
forstander

Trivselsånden svæver ned over os. I seneste KTO-forlig 2008 blev der indgået aftaler om trivsel og sundhed for alle ansatte inden for KTO's forhandlingsområde i kommuner og regioner.

Det er prissværdigt, at der sættes fokus på medarbejdernes trivsel. Der er rigtig meget fokus på medarbejdernes rettigheder. Men hvad gør fagforeningen egentlig for ledernes trivsel?

Socialpædagogernes fagforening har valgt at sætte fokus på vold, mobning og chikane. I denne forbindelse afholdes en temadag under den tvetydige titel 'Mobning og chikane på arbejdspladsen – ikke hos os!'

Tankevækkende – med titlen, der enten kan betyde 'vi vil ikke have eller finde os i mobning og chikane' eller 'mobning og chikane sker ikke hos os'.

Mobning foregår de fleste steder og i mange afskyninger.

En definition af mobning er:

'Mobning og chikane finder sted, når en eller flere medarbejdere eller ledere gentagne gange og bevidst udsættes for krænkelser eller ydmygelser på arbejdet'.

Mobning er altså ikke et enkeltstående tilfælde. Der skal være tale om en vis systematik. Og der skal være tale om flere bevidste handlinger.

Findes der mon 'kærlig mobning'? Det er svært entydigt at sige, hvor grænserne er mellem det i daglig tale kaldet at anvende en fri jargon, og hvornår den rammer den enkelte.

Den frie tone i omgangen mellem mennesker er med til at lette stemningen. Jeg mener ikke, at vi skal være så puritanske, at der bliver berøringsangst i forhold til, hvad vi kan, og hvad vi ikke kan sige til hinanden.

I den forstand mener jeg, der kan tales om begrebet 'kærlig mobning'. Det skal forstås sådan, at

man fremhæver og sætter en person på dagsorden – måske i et lidt ironisk lys.

Der skal mindst to til for at tale om mobning. Mobning hænger uløseligt med offer- og krænkerrollen.

Hvor offerets optik er, 'at det er synd for', er krænkerens optik, 'at jeg er i min gode ret til...'. Ergo der skal to til for at skabe et scenarie, der kan udspille sig på mobningens boldbane.

Krænkeren er på ingen måde i sin gode ret til at ydmyge andre. Det kan simpelthen ikke accepteres, at andre mennesker udsættes for krænkelser, der i bund og grund afslører et stort mindreværd hos krænkeren.

Men offeret har også sin andel i, at der kan blive tale om mobning. Han eller hun kan have sine gode grunde til ikke at reagere på krænkelserne. Men det bedste værn mod mobning er at turde risikere pelsen og sige fra. Det kræver mod – specielt hvor der er tale om at stå op mod mere end én person. Offeret bliver på denne måde medansvarlig i, at mobningen kan bestå eller fortsætte.

En ung pige tog for nylig sagen i egen hånd og stak krænkeren med en urtekniv. Det er bekymrende, hun skal helt derud, førend omgivelserne reagerer. Og uheldigvis med den effekt, at hun blev anholdt.

I andre sager har ofrene måtte tage deres gode tøj og gå. De er simpelthen tvunget til at sige deres job op.

Vejen frem – når vi skal forebygge mobning og chikane – er dialog. Det er vigtigt at arbejdspladserne anvender de forskellige intimiteknologier, som vi har til rådighed. Jeg tænker på coaching, supervision, teamudviklingsamtaler med videre. Og at den enkelte ansatte kan ikke undslå sig at deltage. ■

Allan Andersen er forstander på Østervang i Holstebro og formand for socialpædagogernes Landsdækkende Ledersektion for ledere og mellemlidere.

- Hvor gode er I på din arbejdsplads til at se det i øjnene, hvis der foregår mobning og chikane?
- Hvordan sikrer man, at en fri og ligefrem tone ikke kvæles i forsøget på at forebygge mobning og chikane?
- Hvem har det største ansvar, når der er en, der føler sig mobbet: kollegerne, offeret, krænkeren eller lederen?

Deltag i debatten på
socialpaedagogen.dk/prik